Ազգ
Azg
armenian daily
15 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1994, ՇԱԲԱԹ. # 6 (509)

Նախիջեւանը ճնշում է գործադրում Հայաստանի սահմանների վրա

ԵՐԵՎԱՆ, 15 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՀՀ պաշտպանության նախարարության մամուլի կենտրոնից հայտնեցին, որ հունվարի 13-ի երեկոյան Նախիջեւանի բանակային կազմավորումներն իրենց ագրեսիվ գործողությունները հասցրել են գագաթնակետին: Թեժամուն Վայքի սահմանների ուղղությամբ անակնկալ հարձակումով հաջողվել է ժամանակավորապես որոշակի առավելության հասնել հայ սահմանապահների նկատմամբ: Տիրանալով Բաձրունի գյուղի ռազմավարական կարեւոր նշանակության մի բարձունքի, հակառակորդը փորձել է զարգացնել գրոհը եւ շարժվել գյուղի ուղղությամբ: Հայաստանի բանակի մարտիկները կարճ ժամանակամիջոցում կասեցրել են ադրբեջանցիների առաջխաղացումը եւ հետ շպրտել նրանց: Երկու կողմերից կան տուժածներ:

Նույն օրը երեկոյան Գետաբեկի հենակետերից զենքի գրեթե բոլոր տեսակներից հրետակոծվել է Կրասնոսելսկի շրջանի գրեթե ողջ սահմանամերձ տարածքը, ինչպես նաեւ Կրասնոսելսկ շրջկենտրոնը: Կան տուժածներ: Հայաստանի սահմանապահ ուժերը պատասխան գործողությունների են դիմել:

Հայաստանի մյուս սահմանամերձ գոտիներում հունվարի լույս 14-ի գիշերն ու առավոտյան իրադրությունը հանգիստ էր: ■

ԷՋՄԻԱԾԻՆ

Ընդունելություն Վեհափառի մոտ

Երեկ, հունվարի 14-ին, Ամենայն հայոց կաթողիկոս, Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Վազգեն Ա-ն ընդունեց Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանին եւ վարչության անդամ Գագիկ Օհանյանին եւ շուրջ 1 ժամ զրույց ունեցավ նրանց հետ:

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության ատենապետը կուսակցության անունից շնորհավորեց Ամենայն հայոց կաթողիկոսին Քրիստոսի Ս. Ծննդյան առթիվ, հաջողություն մաղթեց նրան եւ պայծառություն Հայաստանյայց առաքելական ս. եկեղեցուն:

Տեղի ունեցած զրույցի ընթացքում մտքերի փոխանակում եղավ հանրապետության ներքաղաքական կյանքի, Ղարաբաղի հիմնահարցի վերջին՝ նոր զարգացումների, Հայաստանում եւ Սփյուռքում մեր ազգային եկեղեցու եւ Մայր Աթոռի գործունեության հետ կապված հարցերի շուրջ: Վեհափառը, բարձր գնահատելով Մայր եկեղեցու կողքին կանգնելու ՌԱԿ-ի ավանդական դիրքորոշումը, խոստացավ առանձին հանդիպում ունենալ ՀՀ ԳԽ-ում ՌԱԿ խմբակցության հետ, զրուցել կրոնի եւ խղճի ազատության մասին իր պատկերացումների շուրջ:

Մոջահեդների թմրաբիզնեսն Ադրբեջանում

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: Ադրբեջանի կողմից Ղարաբաղի պատերազմին մասնակցելու հրավիրված աֆղան մոջահեդները որոշել են վաստակել ոչ միայն վարձկանությամբ, այլեւ թմրադեղերի առեւտրով: Մասնավորապես այդ են վկայում ադրբեջանական բանակի զինվոր Ալիմուսար Ռաջաբովի ցուցմունքները, որը հունվարի սկզբներին գերի է ընկել ղարաբաղյան ռազմաճակատի Մարտակերտի ուղղությունում:

Ինչպես հայտնեցին ԼՂՀ լրատվության եւ մամուլի վարչությունում, ռազմագերին խոստովանել է, որ Ադրբեջանի Աղջաբեդիի շրջանի Մինախորլու բնակավայրը, որտեղ տեղաբաշխված են 120 մոջահեդներ, դարձել է յուրօրինակ փոխաբեռնման կետ, որտեղից թմրադեղերը մուտք են գործում ոչ միայն զինվորական ստորաբաժանումներ, այլեւ տարածվում են քաղաքացիական բնակչության մեջ:

Ռաջաբովի վկայության համաձայն, «իսլամի ռազմիկները» բացահայտ կերպով թմրամիջոցներ են առաջարկում նույնիսկ Բաքվի փողոցներում:

Սահմանադրական խորհրդի նիստ

Հունվարի 14-ին Հայաստանի Հանրապետական կուսակցության կենտրոնական գրասենյակում տեղի ունեցավ Սահմանադրական խորհրդի հերթական նիստը, որը վարում էր կուսակցության նախագահ Աշոտ Նավասարդյանը: Քննարկվեցին եւ ընդունվեցին սահմանադրության միացյալ նախագծի Պետականության սահմանադրական հիմունքներին, Հանրապետության նախագահին, Ազգային ժողովին եւ Կառավարությանը նվիրված գլուխները:

ՄՈՍԿՎԱ

Ելցին-Քլինթոն գագաթաժողովն ավարտվեց

Ստորագրվեց Ուկրաինա Մ. Նահանգներ-Ռուսաստան համաձայնագիրը

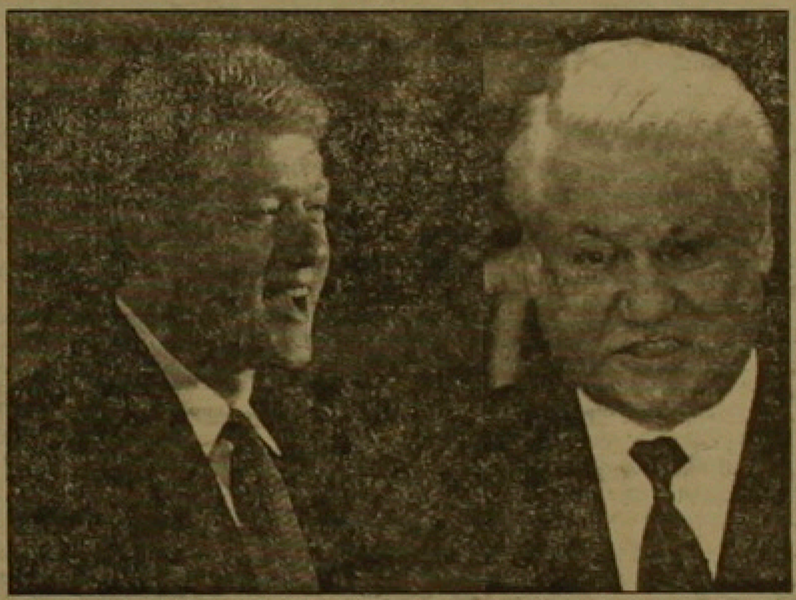

ՄՈՍԿՎԱ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, BBC, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ, ՍՆԱՐՔ-ԻՆՏԵՐՊՐԵՍ: Գոնե կարճ ժամանակի համար Մ. Նահանգների նախագահին իր արտաքին քաղաքականության մեջ տպավորիչ հաղթանակ արձանագրեց մոսկովյան իր այցելությամբ: Նախագահ Ելցինի հետ նրա գագաթաժողովն ավարտվեց, անմիջական գնահատումով, հաջողությամբ: Ու թեեւ տակավին պարզ չէ, թե նա կարողացա՞վ ցրել ազգայնական ռուսների մոտ առկա կասկածները եւ մեղմել մեծապետական բարդույթները, սակայն դատելով ուկրաինական միջուկային զենքերի կազմալուծման շուրջ կնքված եռակողմ Ուկրաինա-Մ. Նահանգներ-Ռուսաստան համաձայնագրից, նախագահ Քլինթոնը հաջողությամբ իրականացրեց իր առաքելությունը:

Երեկվա երկարատեւ խորհրդակցություններից հետո, նախագահներ Ելցինն ու Քլինթոնն այսօր ստորագրեցին մի համաձայնագիր, որն արգելում է միմյանց տարածքը ստրատեգիական զենքերի համար թիրախ վերցնելը: Համաձայնագիր, որը մասնակիցների կարծիքով խորհրդանշական բնույթ է միայն կրում, քանի որ շատ դժվար է դրա կատարումը ստուգելը եւ, բացի այդ, ընդամենը 15 րոպե է պետք այդ զենքերի նշանառությունը փոխելու համար: Համաձայնագրի ստորագրումից հետո երկու նախագահները մամուլի ասուլիս տվեցին, որ հեռարձակվեց ուղիղ եթերով: Պատասխանելով հարցումներին, Քլինթոնը հայտարարեց, թե Ռուսաստանում կոմունիստական կացութաձեւն արդեն պատկանում է անցյալին, եւ թե այդ երկիրն արդեն, մանավանդ զույգ համաձայնագրերի ստորագրումից հետո, ընտրել է խաղաղության մեջ ապրելու ուղին: Նա հավաստիացրեց, թե Մ. Նահանգները ցանկանում է տեսնել ուժեղ Ռուսաստան, որը կապրի անվտանգության, տնտեսական բարգավաճման եւ մարդու իրավունքների հարգման պայմաններում, եւ ավելացրեց, թե ինքը ռուս ժողովրդին չի ներկայանում չեկերի տետրակով, քանի որ նպատակ չունի վիրավորել ռուս ժողովրդին, որին հարգում է խորապես եւ հիանում, այլ ձգտում է հավասար պարտնյորություն առաջարկել նրան:

Այս խոսքերը, որոնք նպատակ ունեին վերացնել ռուսների մոտ վիրավորված արժանապատվության եւ հակաամերիկյան տրամադրությունները, նախագահ Քլինթոնը կրկնեց, հետմիջօրեին, երիտասարդության հետ ունեցած հանդիպման ժամանակ:

Մինչ այդ, առավոտյան, նախագահ Քլինթոնը Ելցինի ու Կրավչուկի հետ կնքեց եռակողմ պայմանագիրը, որից հետո պատասխանելով լրագրողների հարցերին, նշեց. «Համատեղ այս հայտարարության ստորագրումից հետո Ուկրաինան մեծացրեց իր կշիռն աշխարհում, ուժեղացրեց ԱՄՆ անվտանգությունը, իր տարածքից դուրս բերելով ԱՄՆ վրա ուղղված մարտագլխիկները: Այս համաձայնագրի շնորհիվ ամրապնդվում է նաեւ Ռուսաստանի անվտանգությունը, նվազում միջուկային աղետի, միջուկային լրտեսման եւ աշխարհում միջուկային ահաբեկչության վտանգը»: Սակայն, պետք է ասել, Կիեւում նույն պահին այլ էին տրամադրությունները: Խորհրդարանի արմատական թեւն արդեն խոսում էր նախագահ Կրավչուկին հակասահմանադրական արարքի համար իմպիչմենտի ենթարկելու մասին...

Պետք է նշել նաեւ, թե նախագահներ Ելցինն ու Քլինթոնն ընդունեցին մի շարք քաղաքական հայտարարություններ, այդ թվում զանգվածային բնաջնջման զենքը եւ դրա արձակման միջոցները չտարածելու, մարդու իրավունքների եւ Մերձավոր Արեւելքում խաղաղություն հաստատելու մասին:

ՇԱՏԱՌՈՏ

Կանխահաս ընտրություններ Իտալիայում

ՀՌՈՄ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, BBC, ԵՎՐՈՆՅՈՒՍ: Նախորդ օրը վարչապետ Կառլո Չիամպիի հրաժարականն ընդունելուց հետո նախագահ Օսկար Լուիջի Սկալֆարոն այսօր խորհրդակցություններ անցկացրեց խորհրդարանի զույգ պալատների գլխավոր խմբակցությունների հետ: Հավանական է, որ այս շաբաթավերջին նախագահը լուծարի խորհրդարանը եւ 17 օր հետո, ինչպես նախատեսում է Իտալիայի սահմանադրությունը, երկրում անցկացնի խորհրդարանական նոր ընտրություններ: Վարչապետի հրաժարականի պատճառը չորեքշաբթի օրը խորհրդարանում Քրիստոնեա-դեմոկրատական կուսակցության նախաձեռնությամբ ստացած անվստահության քվեն էր:

Կառավարությունը կտեղափոխվի Բեռլին

Մինչեւ 2000 թ. Գերմանիայի կառավարությունը ամբողջությամբ իր կենտրոնատեղին Բոննից կտեղափոխի Բեռլին: Այդ նպատակի համար գերմանական կառավարությունը նախատեսում է ծախսել 12 միլիարդ դոլլար: Հիշեցնենք, որ մի քանի օր առաջ կանցլեր Կոլի աշխատակազմի գլխավոր մասն արդեն տեղափոխվել էր Բեռլին:

ՂԱՐԱԲԱՂ

Հաջող հակահարված Մատաղիսի ուղղությամբ

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ: Իրադրությունը Լեռնային Ղարաբաղի ռազմաճակատներում մնում է խիստ լարված: Ադրբեջանական բանակի ստորաբաժանումները, հաշվի չառնելով կենդանի ուժի եւ մարտական տեխնիկայի մեծ կորուստները, շարունակում են գրոհները ռազմաճակատի ողջ երկայնքով: ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբի տվյալներով, հունվարի 13-ի ուշ երեկոյան ադրբեջանական բանակի մոտ 250 զինվորներ 3 տանկի եւ 5 զրահամեքենայի ուղեկցությամբ գրոհել են Մարտակերտի շրջանի Մատաղիս եւ Լյուլասազ գյուղերի ուղղությամբ: Հայկական ուժերը, հակառակորդին հնարավորություն տալով մոտենալ, անցել են թեւային հակագրոհի, որի ընթացքում ադրբեջանական երկու վաշտերը դիմել են խուճապահար փախուստի մարտադաշտում թողնելով 76 սպանված: Հայկական կողմից զոհեր չկան, վիրավորվել են 11 զինվոր: Երեկ վաղ առավոտյան ժամը 7-ին ուժգին հրետանային նախապատրաստությունից հետո թշնամին վերսկսել է հարձակումը Ֆիզուլու շրջանի Աշաղը-Վեյսալլի գյուղի ուղղությամբ: Կեսօրի դրությամբ մարտերն այստեղ շարունակվել են: ԼՂՀ ռազմական հետախուզության տվյալներով, հունվարի 13-ին գերի են հանձնվել եւս 11 ադրբեջանցի զինվորներ, որոնք հաղորդել են, թե ադրբեջանական ռազմական հրամանատարությունն արդեն մարտադաշտ է ուղարկում 16-17 տարեկան երիտասարդներին:

Երեկ օրվա երկրորդ կեսին Աղդամի շրջանում տեղաբաշխված ադրբեջանական կազմավորումներն անցել են հարձակման Մալախլի-Քենգերլի ուղղությամբ: Գրոհին մասնակցել են 5 տանկ: Դաժան մարտերի ընթացքում ղարաբաղյան ուժերին հաջողվել է կասեցնել թշնամու գրոհը եւ ոչնչացնել 2 տանկ եւ 34 զինվոր: Հայկական կողմից զոհվել են 1, վիրավորվել 4 զինվոր: [illegible] 19-ի դրությամբ մարտերը շարունակվում էին: Ինչ վերաբերում է հարավարեւելյան ռազմաճակատին, ապա մարտերն այստեղ դադարել են: Ղարաբաղյան ուժերը դիրքավորվել են Ֆիզուլու շրջանի Քարվենդ գյուղի մերձակայքում:

Մինչդեռ ադրբեջանական աղբյուրները հաղորդում են, թե իբր հայկական ուժերը կենդանի ուժի մեծ կորուստներ են տվել Աղդամի շրջանում, իսկ Ֆիզուլի-Բեյլագան հատվածում ոչնչացվել է հայկական մեկ տանկ, մեկ հետեւակի մարտական մեքենա, եւս մեկ տանկ վերցվել է որպես ռազմավար: ■

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Իվան Ռիբկինն ընտրվեց Դումայի նախագահ

Երեկ Մոսկվայում գումարվեց Ռուսաստանի խորհրդարանի ստորին պալատի՝ Դումայի առաջին նիստը, որը ձեռնամուխ եղավ ընտրել իր նախագահին: Լարված մրցակցության պայմաններում, կրկնակի քվեարկության ժամանակ եւ Լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցության առաջնորդ Վլադիմիր Ժիրինովսկու ինքնաբացարկից հետո ձայների չնչին մեծամասնությամբ նախագահ ընտրվեց Ագրարային կուսակցությունից Իվան Ռիբկինը, որը համարվում է Ելցինի տնտեսական բարեփոխումների քաղաքականության կատաղի ընդդիմադիրներից մեկը:

Ընտրության արդյունքների հրապարակումից հետո, պատասխանելով թղթակիցների հարցին, նախագահ Ելցինը հայտարարեց, թե մտավախություն [illegible] չի ունենում, քանի որ իր կողքին է Դաշնության խորհուրդը, նոր սահմանադրությունը եւ... նախագահական աթոռը:

Իր հերթին, պատասխանելով մի թղթակցի հարցին, թե ինչու նախորդ օրը նախագահ Քլինթոնը չէր ընդունել իրեն, Վլադիմիր Ժիրինովսկին պատասխանեց. «Այդ փաստը միայն օգուտ կտա ինձ, ժողովուրդը 1996 թ. ընտրություններում կքվեարկի իմ օգտին եւ ոչ թե ԱՄՆ նախագահի շահերին ծառայողների օգտին»:

Հիշեցնենք, որ նախորդ օրը Դաշնության խորհրդի նախագահ էր ընտրվել Վլադիմիր Շումեյկոն: ■

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

Մորթեզա Բանի. Ղրական տեղաշարժերը նկատելի են

ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍՅԱՆ,

Հինգշաբթի, հունվարի 13-ին Երեւանում Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպանատանը մամուլի ասուլիս էր կազմակերպել այցով Հայաստանում գտնվող Իրանի արտգործնախարարության ԱՊՀ երկրների գլխավոր վարչության պետ պրն. Մորթեզա Բանիի հետ: Վերջինիս այցելության հիմնական նպատակը խորհրդակցություններն են Հայաստանի իշխանությունների հետ Լեռնային Ղարաբաղի խնդրի կարգավորման շուրջ: Նա տեղեկացրեց Ռուսաստանի Նախագահ Բորիս Ելցինի հատուկ հանձնարարությունների գծով դեսպան Վլադիմիր Կազիմիրովի մի քանի օր առաջ Թեհրան կատարած այցի մասին, որի ընթացքում քննարկումների կենտրոնում էին դարձյալ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությունը եւ տարածաշրջանի այլ հարցեր: Պրն. Մորթեզա Բանին մանրամասնություններ չհաղորդեց այդ քննարկումների մասին, սակայն հույս հայտնեց, թե առկա են որոշ փոփոխություններ եւ դրական տեղաշարժեր: Իրանի արտգործնախարարության բարձր պաշտոնյան հայտնեց նաեւ, թե Իրանը, ինչպես միշտ, պատրաստ է մասնակցել խաղաղարար միջնորդության, սակայն ձեռնպահ է մնում միայնակ գործել, ինչպես նախկինում:

Նա նշեց նաեւ, թե Իրանի Իսլամական Հանրապետությունը եւ Հայաստանն ունեն բազմաթիվ ընդհանուր հարցեր, հատկապես տարածաշրջանում, ուստի անհրաժեշտ են երկու երկրների ղեկավարների մշտական շփումներ: Վերջում պրն. Մորթեզա Բանին տեղեկացրեց, թե բերել է Իրանի Իսլամական Հանրապետության Նախագահ Հաշեմի Ռաֆսանջանիի բանավոր ուղերձը Հայաստանի Նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին, ինչպես նաեւ Իրանի արտգործնախարար Վելայաթիի գրավոր ուղերձը ՀՀ արտգործնախարար Վահան Փափազյանին: Ուղերձների բովանդակության մասին նա մանրամասնություններ չհայտնեց: Առհասարակ պրն. Մորթեզա Բանին զուսպ էր եւ կարճ: Նշենք նաեւ, որ մամուլի ասուլիսը երեւանյան թերթերի համար կազմակերպվել էր խիստ անհարմար ժամի, երեկոյան ժ. 7-ին, որը տրանսպորտային եւ տեխնիկական միջոցների անբավարարության պատճառով թույլ չտվեց առավել հրատապությամբ լուսաբանել Իրանի արտգործնախարարության պաշտոնյայի ասածները: Դեսպանությունում բացատրեցին, որ պրն. Մորթեզա Բանիի օրակարգը խիստ ծանրաբեռնված էր, եւ դա միակ հնարավոր ժամն էր հանդիպելու լրագրողների հետ: ■

ՉԱԵՌ

Ատոմակայան, սահմանադրություն ... նավթ

ԳԱԳԻԿ ՆԱՀԱՊԵՏՅԱՆ

Ժողովուրդ, նավթը չեկավ: Ավելի ճիշտ, գալիս, գալիս ու տեղ չի հասնում մեր այդքան սպասած, այդքան խոստացված նավթը: Հիմա կասեն՝ հերվա մեռելը էս տարի ե՞ս թաղում: Քանի որ նավթը Ձմեռ ծրագրի տեսանկյունից պետք է որ լինի, իսկ այդ ծրագիրը նաեւ այս տարվա սկզբի երկու ամսվա համար է, ուրեմն եւ հին դարմանը չէ, որ քամուն ենք տալիս:

Ամանորյա իր խոսքում հանրապետության նախագահը 1994 թ. մեզ ցանկացավ խաղաղություն, ինչպես նաեւ իբրեւ իրագործվելիք հիմնական ու կարեւոր խնդիրներ նշեց ատոմակայանն ու սահմանադրությունը: Ուրեմն, խաղաղություն, սահմանադրություն, ատոմակայան: Բայց չմոռանանք եւ... նավթը:

Քանի որ ձմեռը նորմալ անցկացնելու հիմնական գրավականը նավթը, ամերիկյան օգնության նավթը շատ է ուշացել, բայց առայժմ մնացել է չիրագործված խնդիր, ուրեմն եւ պետք է մտցվի մեր այս տարվա պետական խնդիրների մեջ:

Սահմանադրությունն անցած տարի չընդունվեց, մնաց այս տարվան, նույնը եւ ատոմակայանի վերաբացումը, նույնը եւ նավթը: Եթե բան է, այս տարի էլ չհաջողվեց այս ամենն իրականացնել, ոչինչ, կմնա եկող տարի: Մասնավորապես, նավթը տեղ հասցնելու ընթացքը դրա հնարավորությունը տալիս է: Ամերիկայից եկել է, սպասում է Բաթումում, էնքան սպասի, մինչեւ գարուն գա: Իսկ որ գարունը եկավ, Ձմեռ ծրագիրն արդեն ժամկետը կորցնում է: Ու մեր սպասած նավթը եթե եկող այդ ժամանակ գա էլ, երեւի կառավարության հատուկ որոշում ընդունվի, որով արգելվի այդ նավթը գարնանը, ամռանը եւ աշնանը օգտագործել, մինչեւ եկող Ձմեռ ծրագրի իր իրավասությունների մեջ մտնելը: Դե, իհարկե, յուրաքանչյուր երկրի կառավարություն պետք է որ մտածի իր ժողովրդի մասին, երբ ժամանակին նավթը ծախսելու դեմ չառնի, ի՞նչ իմանաս մյուս ձմեռ ի՞նչ կլինի: Հո ամեն ձմեռ Ամերիկան մեզ նավթ չի՞ բերի, ավելի ճիշտ՝ հասկացնի: Մանավանդ որ եկող տարի առնետի (կամ մկան) տարի է, ըստ ոչ հայկական օրացույցի: Շունն առնետից զորն գերադասելի է:

Բաթումը հեռու չէ, ուր որ է «սեւ» ոսկին Բաթումից մեզ կհասնի, բայց այդ «ուր որ է»-ն երկար ժամանակ շարունակվում է, այդ ընթացքում նույն այդ երկարությամբ ուրիշ բաներ կարողանում են Հայաստան հասնել, այնուամենայնիվ:

Հիշո՞ւմ եք, «Մենք ենք, մեր սարերը» կինոնկարի աշխարհագրագետ հերոսին, ի թիվս աշխարհի հզոր պետությունների նշում է նաեւ Ամերիկան: Այնպես որ, հավատներս չկորցնենք, Ամերիկան հիմա էլ հզոր է, ինչ պետք է լինի, երբ պետք է լինի, իր խոստացած նավթը կբերի կհասցնի «նավթաբարձ» հասարակությանը, եղանակն ու ժամանակն էլ ի՞նչ կապ, կարեւորն այն է, որ բերում է: Ոչինչ, որ «սեւ» ոսկին կարծես աչքերս էնքան է սեւացնում, որ չկարողանանք ջոկել ձմեռը գարունից: Բայց նորից նշենք, որ կարեւորը ժամկետը չէ, ժողովուրդ, կարեւորը նավթի տեղ հասնելն է, էսօր չլինի, վաղը կլինի, կամ մյուս օրը, կամ էն մյուս օրը... Միայն թե այնպես լինի, որ գոնե էս տարի նավթը բերվի, որովհետեւ եկող առնետի (մկան) տարին ավելի չարագուշակ անվանում ունի, ու ասված չանի, որ նրա (առնետի) վիճակում հայտնվենք: Այսպես էլ նավթ, նավթավառ օգուտ չեն, ամերիկյան չէ, ուզում է Մարսից բերած լինեն:

Վերջում հայկական աստղագուշակի մասին չմոռանանք, ըստ որի այս տարին Նավթի տարի է, եւ Նավթի տարում ծնվածները երջանիկ կլինեն Նավթավանի տարում ծնվածների հետ: Ուրեմն, հարգելի «նավթաբաշխ» ու «նավթաբեր» ամերիկացի մարդասերներ ջան, ձեր խոստացած նավթ բերեք, տեղ հասցրեք, թե չէ կասվի, որ ուրիշի դժբախտության վրա երջանկություն եք կառուցում նավթ եք խոստանում «մարդասերի» ձեր դերով ուրախանալով, բայց խոստացածը չբերելով անբախտացնում եք Նավթի տարում ծնվածներին:

ՀԱԿԻՐՃ

Հայաստանի ճանապարհներին պատահարների թիվը նվազել է

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՄՆԱՐՔ: 1993 թ. հունվար-նոյեմբերին Հայաստանում ճանապարհային պատահարների թիվը գրեթե 36 տոկոսով նվազել է 1992 թ. համապատասխան ժամանակամիջոցի համեմատությամբ: Այդ մասին հայտնեցին ՀՀ ոստիկանությունում:

Վիճակագրական տվյալների համաձայն, նշված ժամանակամիջոցում զոհվել է 296 մարդ, որ գրեթե կիսով չափ պակաս է 1992 թ. համեմատությամբ: Ի դեպ, հարկ չկա խոսել այն մասին, թե Հայաստանի ճանապարհներին սկսել են ավելի լավ մեքենա վարել: Ավելի շուտ պատճառն այն է, որ փոխադրամիջոցներն անհամեմատ պակասել են վառելիքի աստղաբաշխական գների հետեւանքով. այսօր Երեւանում 20 լ բենզինն արժե 20000 ռուսական ռուբլի:

Հայաստանում աճում է գործազուրկների թիվը

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՄՆԱՐՔ: Հայաստանում ավելի քան 2,5 անգամ ավելացել է գործազրկության մակարդակը 1992 թ. վերջի համեմատությամբ: Ինչպես հայտնեցին հանրապետության ոստիկանությունում, այսօրվա դրությամբ պաշտոնապես գրանցված գործազուրկների թիվը մոտենում է 100000-ին, իսկ տնտեսապես ակտիվ ընդհանուր բնակչության մեջ աշխատանք չունեցողների տեսակարար կշիռը կազմում է մոտ 6 տոկոս:

«Հայաստանագիրն» ամփոփում է արդյունքները

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՄՆԱՐՔ: Հայաստանի արտոնագրական վարչությունն իր ստեղծմանը հաջորդած չորս ամիսներին ստացել է գյուտերի եւ օգտակար մոդելների 20-ից ավելի հայտ: Ինչպես հայտնեց «Հայարտոնագրի» պետ պրոֆեսոր Սարգիս Քանտարջյանը, արդեն նախնական փորձաքննություն է անցել եւ քննարկման համար ընդունվել 154 հայտ, որը իր կարծիքով, վկայում է հայ գյուտարարների եռանդի մասին:

«Հայտերի թիվը, անկասկած, ավելի մեծ կլիներ, եթե հանրապետությունում բնականոն ձեւով գործեին ձեռնարկություններն ու գիտական հիմնարկները», ասաց Քանտարջյանը:

ԳՅՈՒՄՐԻ

Ձմեռը խոչընդոտ չէ

Ընթացիկ ձմեռն անցած ձմռանից անհամեմատ մեղմ է անցնում Գյումրիի հիվանդանոցներում: Ինչպես տեղեկացրեց քաղաքաժնի վարիչ Ռուբեն Խաչատրյանը, քաղաքի 32 բուժհիմնարկներից շուրջ 25-ն արդեն ապահովված են առանձին էլեկտրասնուցմամբ եւ մշտապես հոսանք ունեն նրանցից 20-ը ողջ օրվա ընթացքում, որն իրականացվում է կամ կենտրոնացված կարգով, կաթսայատների միջոցով, կամ էլեկտրաջեռուցման ջահերով, իսկ զեռմանացի բարեգործների միջոցներով կառուցված նոր ու մանկան «Բեռլին» բուժական կենտրոնում եւ «Ավստրիական» մանկական հիվանդանոցում դիզվառելիքով, որը եւս ապահովել է արտասահմանյան կողմը:

Մշտական հոսանք եւ ջեռուցում չունեցող առանձին ծառայություններ (ստոմատոլոգիա, վերականգնողական կենտրոն, արյան փոխներարկման կայան) առլակենտրոնացվել են՝ տեղավորվելով դրանցով ապահովված բուժհիմնարկներում:

Քաղաքն առանց բաղնիքի

Արդեն 2-3 ամսից ավելի է Գյումրիի բնակչությունը զրկված է բաղնիք հաճախելու եւ լողանալու տարրական հնարավորությունից: Անցանից դադարեցվել է գործի գցված միակ բաղնիքի աշխատանքը: Ճիշտ է, ոմանց հաջողվում է ծանոթ-բարեկամների միջնորդությամբ օգտվել կենսապահովման առանձին օբյեկտներում եղած ցնցուղներից, կամ օգտագործել տնային սուղ հնարավորությունները, բայց դա հարցը չի լուծում, քանի որ բնակչության մեծամասնությունը չունի նման հնարավորություններ:

Քաղաքի հյուրանոցա-բաղնիքային տնտեսության գրասենյակում տեղեկացրին, որ բաղնիքի չգործելու միակ պատճառը մազութի բացակայությունն է:

Գ. Մ.

ՌԱԿ

Հանրապետական վարչությունում

Հունվարի 11-ին կայացավ Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության նիստը, ուր քննության առնվեցին ՀՀ ԳԽ հունվարի 12-ի արտահերթ նիստի օրակարգը, քաղաքացիական համաձայնության սահմանադրության խորհրդի ներկայացրած ՀՀ սահմանադրության նախագծի «Տեղական ինքնակառավարման գլխում փոփոխություններ մտցնելու մասին», ինչպես նաեւ ներկուսակցական, կազմակերպչական խնդիրների վերաբերյալ հարցերը: ՀՀ ԳԽ արտահերթ նիստի հետ առնչվող հարցի քննարկման մասնակից վարչության անդամները, ինչպես նաեւ շարքային կուսակցությունները միահամուռ կարծիք հայտնեցին այն մասին, որ ԳԽ ՌԱԿ խմբակցությունը, հակառակ որոշ վերապահումների, պետք է քվեարկի սեփականաշնորհման օգտին, քանզի այն բխում է Ռամկավար ազատական կուսակցության ծրագրային հիմնադրույթներից: Վարչությունը լսեց փոխնախագահ Կարեն Կոստանդյանի հաղորդումը քաղաքացիական համաձայնության սահմանադրության վերոհիշյալ գլխում փոփոխություններ մտցնելու մասին: Որոշվեց մասնագետների օգնությամբ փոփոխությունները լրամշակել, որից հետո տալ համաձայնություն փոփոխություններն իրականացնելու համար: Վերջում Հանրապետական վարչությունը քննության առավ ներկուսակցական կազմակերպչական հարցերին վերաբերող խնդիրներ: ■

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Դ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՅՈՒԼԵՍ ԳԱՄԴՈՒՐԵԱՆ / 581841
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
Apple® Macintosh®
Azg
armenian daily
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010
Published in U.S.A. by AZG Publishing Co.,22122 Sherman Way, Suite 203, Canoga Park, CA 91303, Call (818) 598-0423 Fax (818)340-9819 for subscription rates.
Publisher - Հրատարակիչ
Dr. Krikor Krikorian -
Դոկտ. Գրիգոր Գրիգորեան
Executive Director - Տնօրէն
Vartan Karaoghlanian -
Վարդան Գարաօղլանեան
Production Manager -
Raffi Shoubookian
Արտադրութիւն
Րաֆֆի Շուպուքեան
«ԱԶԳ» օրաթերթը հաղորդակցւում է ԱՄՆ «ԱՐՄԻՆԱՖ» ՄՊԸ-ի համակարգչային կապով
Հեռախոս 7-8852-281425,
Ֆաքս 7-8852-285082
E-MAIL INTERNET: ROOT.
YEREVAN @ REX. IASNET. COM

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Արտոնագրեր կտրվեն ոչ բոլորին

ՄԱՐԳԱՐ ՄԵՆԵՋՅԱՆ,

Տնտեսության շատ բնագավառների չկարգավորված զարգացումը, օրենքների անկատարությունը եւ դրանց կատարման ընթացքը, հսկողների ցածր պատասխանատվությունը, անպատժելիության մթնոլորտ ստեղծելով՝ հիմք են տալիս ամենազանազան օրինազանցումների համար: Հասկանալի է, թե մեր ֆինանսական անկայուն պայմաններում ինչպիսի ծգողականություն է ծնում բերում այս գործընթացը, երբ խնդրո առարկան փողն է, վալյուտան:

Դեռ անցած տարվա նոյեմբերի 19-ի թիվ 15 որոշումով ՀՀ դրամաշրջանառության կարգավորման [illegible] [illegible] էր, թե որ փողերն են Հայաստանի տարածքում օրինական վճարամիջոցներ:

Նպատակը թելադրված էր անհրաժեշտությամբ, որը դրամի շրջանառության կայունություն ապահովելն էր:

Այս որոշումը նշանակում էր, որ վալյուտայով ցանկացած գործարքներ անելու իրավունք ունեին միայն նրանք (անհատ, տնտեսավարող սուբյեկտ), ովքեր նման գործունեության համար ՀՀ Կենտրոնական բանկից ձեռք էին բերել համապատասխան արտոնագիր (լիցենզիա): Բայց, ինչպես ցույց տվեց դեպքերի հետագա զարգացումը, սույն որոշումը ամենեւին չսաստեցրեց մեր «ստվերային» էկոնոմիկայի ձեռներեցներին: Գործեց ու ծլուղավորվեց վալյուտայի «սեւ շուկան», կոլտնտեսային շուկայում, փողոցային առեւտրում շարունակվեց օտար արժույթով առեւտուրը: Առեւտրականներից առավել խելամիտներն իրենց օբյեկտներին կից ստեղծեցին վալյուտայի փոխանակման կետեր, այդպիսով լուծելով օտար արժույթով առեւտուր կատարելու խնդիրը:

Սակայն, հասկանալի է, հարցը մնաց բաց: Չեռքից ձեռք վալյուտային գործարքները սփռվեցին քաղաքի [illegible] բանկերի, փոխանակման կետերի, մետրոյի կայանների մոտակայքում: Բանը հասավ այնտեղ, որ ՀՀ ֆինանսների նախարարությունը ՀՀ Կենտրոնական բանկի հետ համատեղ հանդես է գալիս հայտարարությամբ (12.01.94 թ.), որի մեջ նախազգուշացնում է, իսկ ովքեր գիտեին՝ հիշեցնում, որ օրինական վճարամիջոցների փոխարեն վալյուտայով գործարքներ կատարողները, բացառությամբ արտոնագիր ունեցողների, կենթարկվեն պատասխանատվության ՀՀ քրեական օրենսգրքի 155 հոդվ. 1 հոդվածով:

Կապված այս հայտարարության հետ, ՀՀ Կենտրոնական բանկից տեղեկացանք, որ 1994 թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ չեն վալյուտային գործարքների համար 1993 թ.-ին տրված արտոնագրերը: Ներկայումս Կենտրոնական բանկը քննարկում է եւ խիստ տարբերակված մոտեցում է ցույց տալիս հիմնավորված արտոնագրեր տալու խնդրին: Ինչպես հայտնեցին բանկից, այսուհետեւ նման արտոնագիր կտրվի միայն խիստ անհրաժեշտության եւ նպատակահարմարության դեպքում (ըստ այդմ էլ արդեն արտոնագիր է ստացել «Հայկական ավիաուղիներ» ընկերությունը):

Ուրեմն, պետք է հուսալ, որ այսուհետեւ վալյուտան կհոսի դեպի փոխանակման կետե՞ր: Թե՞ դարձյալ «սեւ շուկա», որը միշտ ավելի արագ է արձագանքում շուկայական իրադրությանը: Եվ, եւս մեկ հարց. նախկինի պես «զուտ հայկակա՞ն» են արդյոք երաշխիքները, որ այդ «խիստ տարբերակված» մոտեցումը չի ծառայի մի քանիսի անձնական շահին:

Հարցեր, որոնց պատասխանները, անկախ ցանկացած հավաստիացումներից, կտա ժամանակը, իրականությունը, որը հաճախ լրիվ հակապատկերն է այն ամենի, ինչ ասվում է բարձր ամբիոններից «ամենայն պատասխանատվությամբ»: ■

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ՇՐՋԱՆ, ԱՇԽ

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

«Յուս վեստը» կստեղծի նոր կորպորացիա

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԲԻԶՆԵՍ ՏԱՍՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Ամերիկյան «Յուս վեստ ինթերնեյշընլ» ընկերությունը հայտարարեց Հեռահաղորդակցությունների զարգացման ռուսաստանյան կորպորացիայի (ՀԶՌԿ) ստեղծման մասին, որը կիրականացնի ընկերության նախագծերը Ռուսաստանում հեռահաղորդակցական համակարգերի զարգացման և կապի միջոցների սպասարկման սարքավորումների արտադրության բնագավառում։ Այդ մասին հայտարարվեց ամերիկյան առևտրի պալատում հունվարի 13-ին նոր կորպորացիայի ներկայացման արարողության ժամանակ։

Ամերիկյան ընկերության նախնական ներդրումների ծավալը ՀԶՌԿ-ում կազմում է 150 միլիոն դոլար։ Բացի դրանից, ամերիկյան 7 ուրիշ ներդրողներ ընդհանուր առմամբ 40 միլիոն դոլար են ներդրել կորպորացիայի զարգացման մեջ։ ԱՄՆ վարչակազմին առընթեր արտասահմանյան մասնավոր ներդրումների կորպորացիան պատրաստակամություն հայտնեց ՀԶՌԿ-ին հատկացնել 75 միլիոն դոլարի վարկ և դարձյալ 10 միլիոն որպես դրա կանոնադրական հիմնադրամի ավանդ։ Տարբեր գնահատումների համաձայն, Ռուսաստանի կապի համակարգերն արևմտյան չափանիշներին հասցնելը կարող է արժենալ 80-120 միլիարդ դոլար։ Ռուսի ՀԶՌԿ-ի և «Յուս վեստի» ռուսաստանյան բաժանմունքի նախագահ Վիկտոր Պավլենկոն գտնում է, որ նոր հեռահաղորդակցական կորպորացիան անհրաժեշտ է «Յուս վեստի» նախագծերին հնարավոր ներդրողների մասնակցությունն ապահովելու համար։

Պավլենկոյի խոսքերով, ՀԶՌԿ-ում ղեկավար պաշտոններ կզբաղեցնեն «Յուս վեստի» մենեջերները, սակայն Ռուսաստանի քաղաքացիներին կտրամադրվի աշխատատեղերի առնվազն 50 տոկոսը։ Բացի դրանից, կորպորացիան մտադիր է 3500 նոր աշխատատեղ ստեղծել և 10 տարում Ռուսաստանի տնտեսությանը մոտ 1 միլիարդ դոլար բերել ռուսական ապրանքների ու սպասարկումների ձեռքբերման միջոցով։

Կորպորացիայի նախագահը հայտնեց, որ Ռուսաստանում իր գործունեության 6 տարում «Յուս վեստի» ստեղծած համատեղ ձեռնարկությունները այժմ կդառնան ՀԶՌԿ-ի ստորաբաժանումներ։ Դրանք են Սանկտ Պետերբուրգի «Դելտա տելեկոմ» ռադիոհեռախոսային ընկերությունը, Մոսկվայի «Սելյուլար ֆոնյունիքեյշընզ», «Վեստտելեկոմ» համատեղ ձեռնարկությունը, «Յունայթեդ տելեկոմը», որը ռադիոհեռախոսային կապի ծառայություններ է մատուցում Ռուսաստանի 10 շրջաններում, ինչպես նաև «Յուս վեստի» համատեղ ձեռնարկություններին աջակցող սպասարկման ընկերությունը։

Մյուս կողմից, Ռուսաստանի կառավարությունը հունվարի 12-ին երեք ամսով կասեցրեց 1993 թ. նոյեմբերի 25-ի «Ձեռնարկությունների ու կազմակերպությունների հիմնական ֆոնդերի (միջոցների) վերագնահատման մասին» որոշման գործողությունը պոլիգրաֆիական ձեռնարկությունների, այդ թվում հրատարակչական-պոլիգրաֆիական համալիրների կազմի մեջ մտնողների հիմնական ֆոնդերի վերագնահատման մասով։

Ֆինանսների նախարարությանը և էկոնոմիկայի նախարարությանը հանձնարարված է Ռուսաստանի մամուլի կոմիտեի հետ համատեղ մշակել տվյալ որոշման իրականացման հետ կապված լրացուցիչ ծախսերը զանգվածային լրատվության տպագիր միջոցներին փոխհատուցելու մեխանիզմ։

Մամուլի կոմիտեն պետք է մեկամսյա ժամկետում առաջարկություններ նախապատրաստի զանգվածային լրատվության տպագիր միջոցների արտոնյալ հարկման, ինչպես նաև մանկական, ուսումնական և սոցիալապես կարևոր այլ գրականության հրատարակման վերաբերյալ, զանգվածային լրատվության տպագիր միջոցների պետական վարկավորման համակարգի վերաբերյալ։ Ունեցվածքի պետական կոմիտեն, մամուլի կոմիտեն շահագրգիռ գերատեսչությունների հետ համատեղ պետք է երկամսյա ժամկետում կառավարությանն առաջարկություններ ներկայացնեն պոլիգրաֆիական ձեռնարկությունների, այդ թվում հրատարակչական-պոլիգրաֆիական համալիրների կազմի մեջ մտնողների սեփականաշնորհման կարգի մասին, որոնք կապված են զանգվածային լրատվության միջոցների և գրահրատարակչությունների բաժնետիրման ու սեփականաշնորհումը դրանց խմբագրությունների կոլեկտիվների մասնակցության հետ։

Միաժամանակ, կենսամակարդակի անկման, չքավորության զուգահեռ վատթարանում են բնակչության սպասարկման ծառայությունները։ Օրինակ, վերջին տարիներին հայրենական արտադրության դեղամիջոցներով բնակչության ապահովման մակարդակը նվազել է 1991 թ. 43 տոկոսից 1993 թ. վերջերին իջնելով 31 տոկոսի։ Այդ մասին հայտնեց Ռուսաստանի առողջապահության նախարարության բժշկական արդյունաբերության վարչության պետ Յուրի Գրիգորևը։ Վերջին տարիներին կտրուկ սրված իրավիճակը սոցիալական կարևոր նշանակություն է ստացել։

Վերջին մի քանի տարում առաջին անգամ արտադրության անկում է դիտվել 1992 թ.։ Այն կազմել է 12,8 տոկոս, այդ թվում դեղամիջոցների գծով՝ 13, բժշկական տեխնիկայի գծով՝ 3,6 տոկոս։ Անցյալ տարվա 10 ամիսներին նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակամիջոցի համեմատությամբ արտադրության ծավալը կրճատվել է 13 տոկոսով, այդ թվում դեղորայքի թողարկման գծով՝ 13,5, բուժտեխնիկայի գծով՝ 7,8 տոկոսով։

Այսօր շրջանառու միջոցների անբավարարության պատճառով շատ ձեռնարկություններ կրճատել են արտադրության ծավալը, մի շարք ձեռնարկություններ անցել են կրճատ աշխատանքային շաբաթվա։ Նվազում է թողարկվող դեղամիջոցների անվանացանկը։ Ներկայումս նախապատվությունը տրվում է արտադրության կարճ շրջափուլ ունեցող արտադրանքին և մատչելի ու էժան հումքին։ Ներմուծվող հումքի ձեռքբերման համար միջոցների բացակայության պատճառով փաստորեն լիովին դադարեցված է այնպիսի դեղամիջոցների արտադրությունը, ինչպիսիք են ռանիտիդինը, իբուպրոֆենը, անալգինը, էֆեդրինը, պիրացետամը, օքսացիլինը, կորդիամինը, վիտամինային նյութերը և մի շարք այլ դեղամիջոցներ։

ՎՐԱՍՏԱՆ

Գործազրկությունն ավելանում է, արտագաղթն ուժեղանում

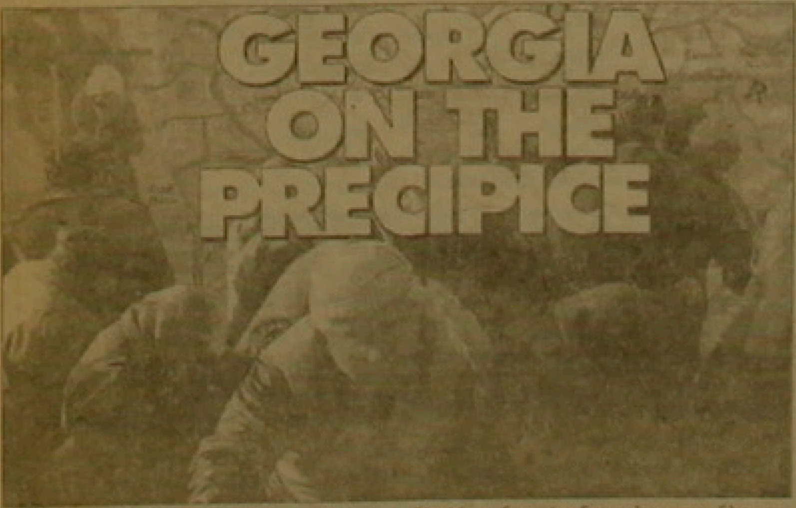

Հունվարի 20-ին Վրաստանի ղեկավար Էդուարդ Շևարդնաձեն պաշտոնական այցով կմեկնի Փարիզ։ Այս մասին Սնարք գործակալությունը տեղեկացել է Վրաստանի արտգործնախարարությունից։ Սակայն եթե Վրաստանի ղեկավարի այցը տեւելու է ընդամենը մեկ երկու օր, ապա այդ հանրապետության բնակիչների զգալի մասը դեռ չէին լինի հեռանալ հանրապետությունից ավելի երկար ժամանակով։ Այսպես, Վրաստանի քաղաքացիների միության փոխնախագահ Գեորգի Մայսուրաձեն հայտարարել է, թե Ռուսաստանի քաղաքացիություն ստացած վրաստանցիների մեկ երրորդը վրացիներ են։ Ըստ նրա, նման արտագաղթի հիմնական պատճառը տնտեսական դժվարություններն են, սակայն գոյություն ունի մի պատճառ եւս՝ քաղաքացիության մասին օրենքի անկատարությունը, որով չի նախատեսվում կրկնակի կամ եռակի քաղաքացիություն։ Ըստ որում, նա դրական է արտահայտվել Հայաստանի համապատասխան օրինագծի վերաբերյալ (որն առայժմ չի ընդունվել՝ չնայած Մայսուրաձեի գովեստներին) եւ որը, նրա կարծիքով, պետք է հիմք դառնա Վրաստանի քաղաքացիության մասին օրենքի համար։

Մինչդեռ պարզվում է, որ Վրաստանում անկատար է ոչ միայն քաղաքացիության մասին օրենքը։ Երեկ Վրաստանի փոխվարչապետ Իրակլի Մենագարիշվիլին հանդիպել է Թբիլիսիի գործազուրկների ներկայացուցիչների հետ, որոնք պահանջել են անհրաժեշտ փոփոխություններ եւ լրացումներ մտցնել զբաղվածության մասին օրենքում։ Նման փոփոխություններ մտցնելու անհրաժեշտությունը բացատրվում է Վրաստանում գործազուրկների թվի կտրուկ աճով։

Ըստ երեւույթին, Վրաստանում խելապես նախկինում ընդունված որոշումները փոխելու ժամանակներն են, քանի որ նույն աղբյուրների համաձայն Վրաստանի ներքին գործերի նախարարությունը որոշում է ընդունել մինչեւ փետրվարի 1-ը զորացրել այսպես կոչված «պետականության սերիայի» բոլոր պետհամարանիշերը, որոնք տրվել էին ՆԳՆ եւ զինված կազմավորումների ավտոմեքենաներին։ Բանն այն է, որ նման պետհամարանիշերի անվերահսկելի բաժանումը հանգեցրել է նրան, որ դրանց տիրացել են զինված հանցավոր խմբավորումները։ Ա. Բ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Ելցինը թերեւս կայցելի Վրաստան

ԹԲԻԼԻՍԻ, 14 ՅՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ ԻՄԱ ՊՐԵՍՍ։ Ռուսաստանի արտգործնախարարության մամուլի կենտրոնի հաղորդման համաձայն, մոտ ժամանակներս թերեւս Վրաստան կայցելի Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինը։ Ենթադրվում է, որ պատվիրակության կազմում կլինեն վարչապետ Վիկտոր Չեռնոմիրդինը եւ արտգործնախարար Անդրեյ Կոզիրեւը։ Այցի մոտավոր օրը հունվարի 24-ն է։

ԹՈՒՐՔՄԵՆՍՏԱՆ

Միահամուռ աջակցություն նախագահ Սափարմուրադ Նիյազովին

ԱՇԳԱԲԱԴ, 14 ՅՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ ԻՄԱ ՊՐԵՍՍ։ Թուրքմենստանում ավարտվում է հունվարի 15-ին նախատեսված համաժողովրդական հանրաքվեի նախապատրաստությունը, որտեղ դրվելու է հանրապետության նախագահ Սափարմուրադ Նիյազովի լիազորությունները 2-րդ հնգամյա ժամկետով երկարաձգելու հարցը։ Դիտորդների գնահատումների համաձայն, նրա օգտին կարտահայտվի բնակչության ավելի քան 99 տոկոսը։ Ժողովուրդը միահամուռ է. ներկայիս նախագահին այլընտրանք չունի։

ՄՈԼԴՈՎԱ

Առանձին նոր կողարներ

ՔԻՇՆԵՎ, 13 ՅՈՒՆՎԱՐ, ԲԻԶՆԵՍ ՏԱՍՍ։ Մոլդովան սահմանել է առանձին ապրանքատեսակների ակցիզային նոր կողարներ, Քիշնեւում հայտնեց հանրապետության կառավարության ներկայացուցիչը։ Ամենաբարձր կողարներ (80 տոկոս) սահմանվել են օղու եւ սպիրտի բոլոր տեսակների վրա, բացի բուժական նպատակով օգտագործվողները։ Բավական բարձր են նաեւ շամպայնի (60 տոկոս), ազգային թունդ խմիչքների եւ պիտակավոր գինիների (50 տոկոս) ակցիզների չափերը։ Դրանց հաջորդում է ծխախոտը։ Այսպես, ֆիլտրով գլանակների եւ սիգարետների ակցիզը սահմանված է 40, անֆիլտր գլանակինը եւ ծխախոտինը՝ 30, զորգեղենինը՝ 25, բենզինինը եւ դիզելային վառելիքինը՝ 20 տոկոսի չափով։ Կառավարության որոշման մեջ նշվում է, որ ակցիզ վճարողներն արտադրանք պատրաստող ձեռնարկություններն են, իսկ Մոլդովա ներմուծվող ապրանքների գծով՝ դրանք հանրապետություն բերող իրավական եւ ֆիզիկական անձինք։

ՇՐՋԱՆ

Տնտեսամագործակցության կազմակերպության նստաշրջան

ԲԱՔՈՒ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ։ Ադրբեջանի պատվիրակությունն արտգործնախարար Հասան Հասանովի գլխավորությամբ կմասնակցի Տնտեսական համագործակցության կազմակերպության 4-րդ նստաշրջանի աշխատանքին, որը կանցկացվի Թեհրանում, հունվարի 25-26-ը։ Այնտեղ կքննարկվեն 1994-1995 թթ. գործողությունների ծրագիրը, կազմակերպության կառուցվածքն ու բյուջեն։ Կազմակերպությունն ստեղծել էին Թուրքիան, Իրանը եւ Պակիստանը 1991 թ.։ Մեկ տարի առաջ Ադրբեջանը հարեց դրան։ Այդ ժամանակամիջոցում ակտիվորեն զարգացվեց համագործակցությունը կապի, տրանսպորտի, էներգետիկայի, առեւտրի, գիտության եւ տեխնիկայի, ինչպես նաեւ թմրաբիզնեսի դեմ պայքարի բնագավառներում։

1993 թ. դեկտեմբերին կազմակերպությունը ՄԱԿ-ին առընթեր դիտորդի կարգավիճակ ստացավ, Ընդհանուր ժողովի 48-րդ նստաշրջանի որոշման համաձայն։ Դեկտեմբերի 2-ին Նյու Յորքում տեղի ունեցավ Տնտեսական համագործակցության կազմակերպության նիստ ՄԱԿ-ում Պակիստանի ներկայացուցիչ Մարկերի նախագահությամբ։ Քննարկվեց ՄԱԿ-ում այդ կազմակերպության համակարգիչ խմբի ստեղծման հարցը։ Համակարգիչ խմբի ստեղծման նպատակը ՄԱԿ-ում կազմակերպության անդամ երկրների ընդհանուր շահերի եւ դիրքերի ամրապնդումն է։

Մանուկների իրավունքների պաշտպանության ժողով

ԲԱՔՈՒ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ։ ՄԱԿ-ի երեխաների իրավունքների պաշտպանության գերագույն կոմիսարիատի եվրոպական բաժնի նախաձեռնությամբ հունվարի 15-24-ն Իրանի մայրաքաղաքում կանցկացվի երեխաների իրավունքների պաշտպանության խնդիրներին նվիրված միջազգային խորհրդաժողով։ Այդ մասին Թեհրանին հայտնեցին Ադրբեջանում ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ի ներկայացուցչությունում։ Ներկայացուցչության աշխատակից Ալիդա Մուսաեւայի խոսքերով, հունվարի 15-16-ը տեղի կունենա երեխաների իրավունքների պաշտպանության միջազգային նվիրված խորհրդաժողովի առաջին նիստը, իսկ երկրորդ նիստն առողջապահության նախարարների մակարդակով կկայանա հունվարի 22-24-ը։ Խորհրդաժողովը բաց է միջազգային ստորագրած բոլոր պետությունների ներկայացուցիչների համար։

Լալա Հաջիեւան հեռանում է

ԲԱՔՈՒ, 13 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ։ Նախագահի աշխատակազմի իրավասու աղբյուրների տեղեկությունների համաձայն, սկզբունքային որոշում է ընդունվել պետքարտուղար Լալա Հաջիեւային ՄԱԿ-ում Ադրբեջանի ներկայացուցիչ նշանակելու մասին։ Բժշկագիտության 45-ամյա դոկտոր Լալա Հաջիեւան պետքարտուղար նշանակվեց 1993 թ. հուլիսի 8-ին, Հեյդար Ալիեւի իշխանության գլուխ անցնելուց հետո։ Նա երկար տարիներ աշխատել է Մոսկվայում, եղել Ալիեւի կողմնակիցը։ Դիտորդների կարծիքով, պետքարտուղարի պաշտոնը կարող է զբաղեցնել ներկայիս արտգործնախարար Հասան Հասանովը, կամ վարչապետի առաջին տեղակալ ... վարչության պետ Արիֆ Ռահիմզադեն։ Որոշ տեղեկությունների համաձայն, կարող է առաջադրվել նաեւ Անկախության ազգային կուսակցության ղեկավար Էթիբար Մամեդովին։

Մետրոն ժամը 7-9:30

ՀՀ կառավարությունից հայտնեցին, որ ոչերաշիվ կառավարման հանրապետական շտաբի 1994 թ. հունվարի 14-ի որոշմամբ երկուշաբթի օրվանից հունվարի 17-ից Երեւանի մետրոպոլիտենը կգործի ժամը 7-ից մինչեւ ժամը 21 անց 30 րոպե։

ԱԶԳ **հայաստան**

ՇՐՋԱՆ.

Հարեւան երկրների խնդիրներով ամենաշատ առնչվող թուրք դիվանագետի գրասենյակում մի մեծ գունավոր լուսանկար պատկերում է Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսյանին եւ Ադրբեջանի նախկին ղեկավար Աբուլֆազ Էլչիբեյին: Այն նկարվել է 1993 թվի ապրիլին, երբ երկու ղեկավարները, Թուրքիայի նախագահ Օզալի թաղումից հետո, միասին քննարկեցին Լեռնային Ղարաբաղի հարցը:

«Այդ հանդիպումը լավ առիթ էր եւ կարող էր խնդրի լուծմանը նպաստել, սակայն դեպքերն այլ ընթացք ստացան», ասաց Ջանդան Ազերը հարցազրույցի ժամանակ:

Ազերը, որը լիազոր նախարարի պաշտօնում ավարտվի: Հայերը պետք է Քելբաջարից դուրս գան»:

Հարցազրույցից ի վեր բավական ժամանակ է անցել, եւ հայկական ուժերը Ղարաբաղում ուրիշ տարածքներ էլ են գրավել: Շրջանի հայ բնակչության անվտանգությունն ապահովելու միջազգային երաշխիքների բացակայության պայմաններում, Ղարաբաղի իշխանությունները համոզված են, որ իրենց գործողությունները լիովի արդարացված են: Թուրքիան, պաշտպանելով հանդերձ, որ ինքը Հայաստանի անկախությունը ճանաչող առաջին պետությունն է, միաժամանակ Երեւանին է մեղադրում դեսպանատների բացման եւ դիվանագետների փոխանակման գործում դանդաղկոտութեան համար «վճարել»:

«Նայեք Թուրքիայի հարեւաններին եւ կտեսնեք, որ Թուրքիան բարեկամներ չունի: Իրանի, Իրաքի եւ Սիրիայի հետ Թուրքիայի հարաբերությունները, մեղմ ասած, այնքան էլ լավ չեն: Վրաստանի հետ դրանք նույնպես թույլ են, իսկ Հայաստանի հետ ընդհանրապես գոյություն չունեն: Մնում է Բուլղարիան... որը ոչինչ չի նշանակում: Աշխարհագրական տեսակետից Հայաստանի հետ բնականոն հարաբերությունները խիստ շահավետ են լինելու Թուրքիայի համար, բայց Անկարայի կառավարությունը ոչինչ չի կարող անել մինչեւ իր ժողովրդին ցույց չտա, որ Ղարաբաղի հարց գոյություն չունի, ասաց Անկարայում ապրող արեւմտյան

Թուրքիայում գտնվելու օրերին ամերիկահայ հայտնի լրագրող Դավիթ Ձենյանին հաջողվել է (վերջին տարիների ընթացքում առաջին անգամ) տեսակցություններ ունենալ թուրք բարձրաստիճան կառավարական անձնավորությունների, գործարար աշխարհի ներկայացուցիչների ու լրագրողների հետ եւ նրանց խոսքն անաչառ կերպով ներկայացնել ընթերցողներին: Եվ չնայած նշված փաստերն արդեն ծանոթ են մեր ընթերցողներին, այնուամենայնիվ, դրանց մեկնաբանումը թուրք պաշտոնական դեմքերի կողմից հետաքրքիր են եւ արժանի ուշադրության: Ստորեւ «AGBU News» հանդեսի նոյեմբերյան համարից բարգմանաբար ներկայացնում ենք նրա գրչին պատկանող հետեւյալ հոդվածը, որոշ համառոտումներով:

Հայ-թուրքական հարաբերությունները

պաշտոնն է զբաղեցնում, կովկասյան (Հայաստան, Ադրբեջան, Վրաստան) երկրների հետ հարաբերությունների գծով գլխավոր տեղակալն է: Ուրիշ թուրք դիվանագետների, քաղաքագետների, գործարարների եւ տնտեսագետների նման, որոնց հետ Ստամբուլում եւ Անկարայում հարցազրույցներ ենք ունեցել, Ազերն ասաց, որ Հայաստանն ինքն իրեն պետք է մեղադրի դժվարին կացության մատնվելու համար:

«Հայաստանում տարածքների նկատմամբ մի սեւեռուն գաղափար գոյություն ունի: Եթե հայերը շարունակեն այս նույն ուղիով ընթանալ, մի օր Ադրբեջանն իր ուժերը հավաքելու է եւ հարցին ռազմական լուծում է տալու: Իսկ այդ դեպքում եւ՛ Հայաստանը, եւ՛ Ադրբեջանը տուժելու են: Իսկ Թուրքիայում ապրողների համար միեւնույն է, մենք մեր հանգիստ կյանքն ենք վայելում», ասաց նա մի ժամ տեւած հարցազրույցի ժամանակ:

Պաշտպանելով Հայաստանի նկատմամբ Թուրքիայի կողմից կիրառվող փաստացի շրջափակումը, Ազերը քիչ փոփոխություններ է ակնկալում առաջիկա ամիսներին:

«Հակառակ ժողովրդական բողոքների եւ խորհրդարանի քննադատություններին, ի գին մեծ ռիսկի, մենք առանց այն էլ Թուրքիայի սահմանով բավականաչափ օգնություն թույլ ենք տվել, որ ուղարկվի Հայաստան: Այժմ մեր ձեռքերը կապված են, որովհետեւ Հայաստանին յօգնելու չափազանց մեծ շարժում է ծավալված երկրի ներսում, Ադրբեջանի հարձակման են բարկվելու հետեւանքով: Մենք ոչինչ չենք կարող անել», ասաց նա:

1988-ի երկրաշարժից հետո Թուրքիան մասամբ իր դռները բաց արեց, որպեսզի աշխարհի տարբեր կողմերից մարդասիրական օգնությունը հասնի Հայաստան, որն այդ ժամանակ դեռ Խորհրդային Միության մաս էր կազմում: Վերջին տարիներին, սակայն, հատկապես Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության սրման հետեւանքով, այդ ճանապարհները փակվեցին, եւ միայն որոշակի դիվանագիտական ճնշման տակ կարելի եղավ կազմակերպել եվրոպական կամ ամերիկյան սննդամթերքի ու դեղամիջոցների հասուկենտ առաքումները, այն էլ՝ մանրազնին ստուգումներից հետո միայն: Միացյալ Նահանգներից մարդասիրական օգնություն փոխադրող ինքնաթիռները մի անգամ չէ, որ հարկադիր վայրէջք կատարեցին Թուրքիայում՝ «ստուգումների» համար: Թուրքիան արդարացնում է այդ քայլերը, ասելով, որ դրանք կատարվում են ոչ միայն միջազգային օրենքների համաձայն, այլ մանավանդ հակամարտության գոտի զենք չթափանցելու անհրաժեշտությունից ելնելով:

«Համաձայն ԵԱՀԽ-ի որոշումներին, մենք ամեն իրավունք ունենք այդ ստուգումները կատարելու», ասաց Ազերը:

«Բայց արդյոք Թուրքիան շատ դաժան չի՞ վարվում Հայաստանի հետ» հարցին նա պատասխանեց. «Ոչ: Մենք ճանապարհները բաց կանենք այն դեպքում, երբ Լեռնային Ղարաբաղի թյուն ցուցաբերելու համար:

Ազերն ասաց, որ դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատման նախագիծը «95 տոկոսով պատրաստ է», բայց Անկարայի կողմից ոչ մի քայլ հնարավոր չէ ձեռնարկել, քանի դեռ չի լուծվել Լեռնային Ղարաբաղի հարցը:

Իսկ ինչպե՞ս է ինքը՝ Թուրքիան տեսնում այդ լուծումը:

«Լեռնային Ղարաբաղն ազերիների տարածքն է: Պատմականորեն այն հայկական հող չի եղել եւ նույնիսկ Երեւանը մի ժամանակ Ադրբեջանի ավատատիրությանն է պատկանել», համառորեն պնդեց նա:

Իսկ ինքնորոշման խնդի՞րը:

Ազերն այդ հարցն էլ է անտեսում, որովհետեւ այն շատ նուրբ է եւ առնչվում է Թուրքիայում քրդական պայքարի հետ: «Ի՞նչ է նշանակում ինքնորոշում», հարցրեց նա: «Եթե ամեն մի փոքրամասնություն աշխարհում նման մի հարց առաջադրի, ու՞ր կհասնենք: Ու՞մ են պատկանում Միացյալ Նահանգները: Բնիկ հնդկացիներն իրենց տարածքը պե՞տք է ունենան, թե ոչ: Իսկ Գերմանիայում ապրող թուրքե՞րը...»:

Հարցազրույցները չպետք է վերածվեն վիճաբանության, այնպես որ հաջորդ հարցը հետեւյալն էր. ինչպե՞ս է Թուրքիան տեսնում ղարաբաղյան հարցի լուծումը եւ արդյոք նա կբարելավի՞ իր հարաբերությունները Հայաստանի հետ:

Ազերն ընդունեց, որ Լեռնային Ղարաբաղի հայերը պետք է իրավունք ունենան իրենց խոսքն ասելու շրջանի ղեկավարման հարցում, բայց ոչ Ադրբեջանի տարածքից դուրս:

«Հայերը պետք է հրաժարվեն հողի եւ տարածքի նկատմամբ իրենց ունեցած մտասեւեռումներից: Լեռնային Ղարաբաղը ադրբեջանական տարածք է եւ այդպիսին էլ մնալու է: Տեղի հայ բնակչության իրավունքներն, անշուշտ, կարեւոր են, բայց հայերը կարող են պահպանել այդ իրավունքները զենքը վայր դնելով եւ ընդունելով, որ իրենք Ադրբեջանի քաղաքացիներն են՝ համապատասխան ներկայացուցիչներով Ադրբեջանի խորհրդարանում: Հայերը պետք է հետ քաշվեն իրենց գրաված տարածքներից, եւ դրան պետք է հետեւեն վստահություն ներշնչող որոշակի քայլեր: Միայն զինաթափումից եւ հետ քաշվելուց հետո կարելի է բանակցություններ վարել հայկական կողմի հետ», ասաց նա:

Իսկ ինչ վերաբերում է Հայաստանի հետ Թուրքիայի հարաբերություններին. «Մենք առանց Հայաստանի երկար տարիներ ապրել ենք եւ էլի կարող ենք ապրել: Բայց մենք դա չենք ուզում: Մենք ցանկանում ենք, որ մեր հարեւան Հայաստանը լինի անկախ, բարգավաճ եւ բարեկամական: Սակայն, նախ եւ առաջ, պետք է վերջ տրվի այս արյունահեղությանը», ասաց նա:

Ցանկանալով բացահայտել իրենց ինքնությունը, արեւմտյան մի շարք դիվանագետներ ընդունում են, որ Թուրքիան շահագրգռված է Հայաստանի հետ իր հարաբերությունները բարելավելու խնդրում, բայց պարզապես դեռ պատրաստ չէ կամ չի ցանկանում դրա մի դիվանագետ եւ ավելացրեց. Թուրքիայի հասարակությունը կողմնակից է, որ Ադրբեջանին ռազմական օգնություն ցուցաբերվի, բայց այդպիսի հարց կառավարության օրակարգում չկա»:

Իսկ ինչպե՞ս են նայում գործարարները հայ-թուրք հարաբերություններին:

Եթե գործարար անհատն արտացոլում է կառավարական շրջաններից դուրս իշխող մտայնությունը, ապա պատկերն այնքան էլ տարբեր չէ: Իզակ Ալաթոն անունով միլիոնատեր թուրք հրեան, որը տեղի տալով թուրք մամուլի ճնշումներին, չեղյալ հայտարարեց ամերիկահայ միլիոնատեր Հրայր Հովնանյանի հետ կնքված իր տրամիգոնյան ծրագիրը, ասաց, որ դրա հետեւանքով երկու կողմերն էլ վերջին հաշվով տուժեցին:

«Թուրքիայում ինձ քննադատողներն այժմ աղաչում են, որ ես գոնե մասամբ իրագործեմ իմ ծրագիրը, բայց իմ պատասխանը մնում է նույնը. այլեւս երբե՛ք»:

Իր նոր գրասենյակում անցկացվող հարցազրույցի ժամանակ Ալաթոնը համաձայնվեց թուրք եւ արեւմտյան դիվանագետների այն կարծիքին, որ Լեռնային Ղարաբաղի հարցը գլխավոր բանալին է թուրք-հայ հարաբերությունների բարելավման խնդրում: «Ես նկատեցի, թե ինչ տեղի ունեցավ Հայաստանում անցյալ ձմեռ: Շատ ցավալի էր: Չեմ կարծում, որ Հայաստանը կկարողանա մեկ ուրիշ ձմեռ էլ անցկացնել նույն ձեւով: Բայց Թուրքիան չի փոխելու իր քաղաքականությունը: Շրջափակումը շարունակվելու է: Սա նշանակում է, որ դժվարությունների մեկ ուրիշ ձմեռ է սպասում Հայաստանին: Ես ոչ մի դրական բան չունեմ առաջարկելու», ասաց նա:

Մի շարք ուրիշ քաղաքական եւ տնտեսական ոլորտի ղեկավարների հետ միասին Ալաթոնը դրական տեղաշարժեր չի ակնկալում նաեւ Կենտրոնական Ասիայից դեպի Սեւ ծով ծրագրվող խողովակաշարի անցկացման վերաբերյալ:

«Թուրքիայի ներսում ճնշումը շատ ուժեղ է, եւ նա ոչինչ չի կարող անել: Խողովակաշարը կարող է շրջանում խաղաղության հաստատման արդյունքը լինել, բայց ոչ դրդապատճառը: Նախ՝ խաղաղություն, հետո, երեւի, խողովակաշարի անցկացում», ասաց նա:

Ջանդան Ազերի, Իզակ Ալաթոնի, արեւմտյան մի շարք դիվանագետների, տնտեսագետների, լրագրողների եւ մտավորականների հետ քննարկումները պարզեցին մի բան, որ հզոր Թուրքիայի եւ իր հարեւան թույլ Հայաստանի միջեւ բնականոն հարաբերությունների հաստատումը դեռ երկար ու դժվարին խնդիր է: Առայժմ Թուրքիայի նախապայմաններն են հայկական ուժերի դուրս բերումը եւ Ղարաբաղում ադրբեջանական իշխանության ընդունումը: Սակայն, արդյոք դրանց չե՞ն հետեւի այլ պայմաններ: Դիվանագետներն ու քաղաքագետները դժվարանում են պատասխանել այդ հարցին:

Միայն ժամանակը ցույց կտա:

NORINVEST
Investment Financial Company
14 Abovian Str. Republic of Armenia

NORINVEST

Ինվեստիցիոն-ֆինանսային ընկերությունը իր ավանդատուների ուշադրությանն է ներկայացնում մի շարք նոր ինվեստիցիոն նախագծեր

Ավանդների ընդունում 1-ից մինչեւ 6 ամսով.

հայկական դրամով
ամերիկյան դոլլարով
ռուսական ռուբլով

Ամենամսյա դիվիդենտներ.

հայկական դրամով մինչեւ 30,6 %
ամերիկյան դոլլարով մինչեւ 8,5 %

Միայն մեզ մոտ՝

Դիվիդենտների եւ ներդրված գումարի վճարումը, ավանդատուի ցանկությամբ, ինչպես հայկական դրամով, այնպես էլ՝ ամերիկյան դոլարով

Միայն մեզ մոտ՝

Ներդրված գումարը եւ կուտակված հավելյալ տոկոսները ցանկացած օր հետ ստանալու հնարավորություն

Միայն մեզ մոտ՝

Հայկական դրամի եւ ռուսական ռուբլու փոխարկում ամերիկյան դոլլարի եւ հակառակը:

Միայն մեզ մոտ՝

Հեռախոսազանգով պայմանագրերի կնքման հնարավորություն ավանդի գումարը մեկ շաբաթվա ընթացքում ներդնելու պայմանով

Միայն մեզ մոտ՝

Ամեն ամիս անց է կացվում վիճակախաղ, որին մասնակցում են տվյալ ամսվա ընթացքում պայմանագիր կնքած բոլոր ավանդատուները:

Իսկ հուլիսին կկազմակերպվի NORINVEST ընկերության
ՀԱՏՈՒԿ ՄՐՑԱՆԱԿԸ
այս կիսամյակի ընթացքում պայմանագիր կնքած բոլոր ավանդատուների համար

Մեր հասցեն՝ Երեւան, Աբովյան 14, «Երեւան» հյուրանոց, 2-րդ հարկ, 100 սենյակ
Հեռախոս՝ 561931

ՆՈՅ

«ՆՈՅ» ԲԱՆԿԸ

Իրավաբանական եւ ֆիզիկական անձանց համար բացում է եւ վարում ռուբլով եւ տարադրամով հաշիվներ:
Կատարում է դրամարկղային սպասարկում ռուբլով եւ տարադրամով:
Գնում եւ վաճառում է տարադրամ կանխիկ եւ անկանխիկ հաշվարկներով:
Կատարում է փոխանցումներ ՀՀ տարածքից դուրս:
Տրամադրում է կանխիկ վարկեր ռուբլով եւ տարադրամով:
Ընդունում է ավանդներ եւ դրանց դիմաց վճարում է՝ ՀՀ եւ ՌԴ ռուբլով՝ 3 ամիս 45%
6 ամիս 100%
ԱՄՆ-ի դոլլարներով՝ ամենամսյա վճարում 5%
3 ամիս 20 %
6 ամիս 45 %
500 եւ ավելի ամերիկյան դոլլարով ավանդի դեպքում՝ ամենամսյա վճարում 7 %
3 ամիս 25 %
6 ամիս 60 %
Դիմեք մեզ Երեւանի հետեւյալ հասցեներով

Պուշկինի 9 (մուտքը Աբովյան փողոցից), հեռ. 58-28-36
Հանրապետության 67, հեռ. 56-51-07
Չեխով 23, հեռ. 46-25-27
Մարշալ Բաղրամյան 79, հեռ. 27-05-16
Կոմիտաս 52, հեռ. 23-12-55, 23-08-52
«Անի» հյուրանոց 507, 514 սենյակներ հեռ. 59-45-14, 56-49-30

«ՆՈՅ» բանկը հայտնում է իր ավանդատուներին, որ 500 եւ ավելի ամերիկյան դոլլարով ավանդների դիմաց վճարվող տոկոսադրույքները հունվարի 15-ից բարձրացվում են՝ ամենամսյա վճարում 7%
3 ամիս 25%
6 ամիս 60%

digitised by A.R.A.R.@

ԵՎՐՈՊԱ

Մենք ապրում ենք այնպիսի դարաշրջանում, երբ վերակառուցվում է միջազգային հարաբերությունների ամբողջ շենքը: Սառը պատերազմի ավարտը մեծ հնարավորություն է տալիս եւ պարտավորեցնում վերանայել ազգամիջյան հարաբերությունների քաղաքական հիմքը: Նախորդ փորձերը՝ Վեսրվալիայում, Ուտրեխտում, Վիեննայում, Վերսալում եւ Պոտսդամում, միայն մասնակիորեն սահմանեցին խաղաղության եւ համագործակցության եվրոպական կարգ ու կանոնը: Հարավսլավիայում ձախողումից հետո շատ մեկնաբաններ սկսեցին մռայլ կանխագուշակումներ անել: Սակայն ես գտնում եմ, որ այդ կանխագուշակումներն անհիմն են: Ինչ էլ լինի, կավը դեռ չի չորացել, եւ մենք այն կարող ենք ձեւել մեր ուզածի պես:

խանիզմները: ԵԱՀԽ-ն ունի մի արժեքավոր հատկություն՝ բողնել ստիպողականության վերաբերյալ ամեն մի կասկածանք, նախատեսել յուրաքանչյուրի մասնակցությունը եւ շահերը, որոնցից քաղաքական համոզման արվեստը հաղթահարի պառակտումը եւ առճակատումը:

Ընդհանուր առմամբ, համաձայն 1990 թվականի փարիզյան պայմանագրի, ԵԱՀԽ-ի առաքելությունն է ողջ Եվրոպային օգնել այժմյան մակերդությունների կողմից: Այսպիսով, ԵԱՀԽ-ը խթան կհանդիսանա փոխադարձ պատասխանատվության գործում խուսափելու հեգեմոնիստական միտումների դրսեւորումից եւ կձեւավորի եվրոպական համակարգը, որը կհամապատասխանի անվտանգության պահանջներին:

Ավելի նվազ ավանդական դեր ԵԱՀԽ-ը կարող է խաղալ պատմության, դաստիարակության, հոգեբա-

Փարիզի «Մոնդ» թերթը հրապարակել է «ԵԱՀԽ փառասիրական խնդիրները» հոդվածը, որի հեղինակն է այս միջազգային կազմակերպության ակտիվ անդամներից մեկը՝ Իտալիայի արտաքին գործերի նախարար Բենիամինո Անդրեատան: Հոդվածն աչքի է ընկնում լուրջ դատողությամբ եւ փաստերն արտահայտում է Իտալիայի՝ ԵԱՀԽ-ի նախկին նախագահի դիրքորոշումը այդ կազմակերպության գործունեության եւ հեռանկարների վերաբերյալ:

ԵԱՀԽ-ի փառասիրական խնդիրները

մանեցին խաղաղության եւ համագործակցության եվրոպական կարգ ու կանոնը: Հարավսլավիայում ձախողումից հետո շատ մեկնաբաններ սկսեցին մռայլ կանխագուշակումներ անել: Սակայն ես գտնում եմ, որ այդ կանխագուշակումներն անհիմն են: Ինչ էլ լինի, կավը դեռ չի չորացել, եւ մենք այն կարող ենք ձեւել մեր ուզածի պես:

Դառնալով ԵԱՀԽ-ի նախագահ, Իտալիան հիանալի կերպով գիտակցում է հասարակայնության աջակցման անհրաժեշտությունը նախաձեռնությունների նախապատրաստման ընթացքում, որոնք ընդունակ կլինեն ապահովել համագործակցությունը եւ կայունությունը եվրոպական մայրցամաքում ԱՄՆ-ի եւ Կանադայի անմիջական մասնակցությամբ: ԵԱՀԽ-ի մեխանիզմները, որի հաջողությունները ոմանք թերագնահատում են, այդ նպատակների համար անփոխարինելի են:

Բնական է, որ մենք կարող էինք հիշեցնել 1975 թվականի Հելսինկիի եզրափակիչ ակտի յուրօրինակ նշանակությունը, ինչպես նաեւ ԵԱՀԽ-ի դերի մասին Բեռլինյան պատի փլուզման եւ երկու Եվրոպաների միջեւ անվտանգության, առեւտրի եւ մարդու իրավունքների բնագավառներում համագործակցության գործում: Սակայն ավելի ճիշտ կլինի ընդգծել ԵԱՀԽ-ի այսօրվա կարեւորությունը միջազգային նոր պայմաններում, որոնք առաջացել են սառը պատերազմի ավարտից հետո:

Մենք պետք է ձգտենք ԵԱՀԽ-ի բոլոր անդամների: Դա բոլորին թույլ կտա զգալ իրենց մասնակցությունը գործընթացին եւ համատեղ պատասխանատվությունը, որն ավելի բարձր է ազգային ինքնիշխանության պարզամիտ ըմբռնումից: Բազմակողմանի հսկողության համակարգը եւ հավասարակշռության եւ բարոյագիտության խաչմերուկներում: Մենք իրավունք ունենք ասելու, որ կոնֆլիկտները տնտեսական, տարածքային եւ այլ տարաձայնությունների մեխանիկական արդյունք չեն:

գործընթացում, մտակել միացյալ օրենք, որը կսահմանի վարքագծի չափանիշը, որին պետք է ձգտեն ԵԱՀԽ-ի բոլոր անդամները: Դա բոլորին թույլ կտա զգալ իրենց մասնակցությունը գործընթացին եւ համատեղ պատասխանատվությունը, որն ավելի բարձր է ազգային ինքնիշխանության պարզամիտ ըմբռնումից: Բազմակողմանի հսկողության համակարգը եւ հավասարակշռու-

նության եւ բարոյագիտության խաչմերուկներում: Մենք իրավունք ունենք ասելու, որ կոնֆլիկտները տնտեսական, տարածքային եւ այլ տարաձայնությունների մեխանիկական արդյունք չեն:

Անհրաժեշտ է նաեւ ստեղծել հեղինակավոր մի կառույցվածք, որը կճանաչեր գիտակցաբար եւ անգիտակցաբար արված առաստեղնակավորությունը մամուլում կամ դպրոցա-

Մենք պիտի գործնականում ապացուցենք ԵԱՀԽ-ի «առավելությունները» մյուս հաստատություններից: ԵԱՀԽ-ի գլխավոր «հավելյալ արժեքը» ընկած է ինտեգրացնելու նրա ունակության մեջ, կոնսենսուսի որոնման մեջ նրա դերում, նրա կանխարգել բնույթում եւ դաստիարակչական ֆունկցիայում:

Ընդհանուր առմամբ, ԵԱՀԽ-ը անդրցամաքային կապերով պանեվրոպական մի համաժողով է, որը ընդգրկում է ինչպես Հյուսիսային Ամերիկան, այնպես էլ նախկին ԽՍՀՄ միջինասիական հանրապետությունները:

ԵԱՀԽ-ը կոչված է աջակցելու եւ օրինական հիմք տալու շրջանային ամենատարբեր կազմակերպություններին: Մենք պետք է փորձենք լրացնել այն պակասը, որը գոյություն ունի գաղափարների եւ պարտավորությունների իրական ընթացքի միջեւ, որոնք ներկայումս տեղի են ունենում Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի երկրներում, ինչպես նաեւ նախկին ԽՍՀՄ-ում:

ԵԱՀԽ-ի ընթացակարգը հիմնված է կոնսենսուսի վրա: Նրա նպատակն է աջակցել այդ կոնսենսուսի հայտնաբերմանը: Կոնսենսուսի կանոնը բացարձակապես անհրաժեշտ է նրա զանազան մասնակիցներին վստահություն տալու համար, որը մեզ չի խանգարում որոնել համատեղ նախաձեռնությունների ընդունման հետաքրքիր մե-

թյունը պահող մեխանիզմներն ստիճանաբար կկատարելագործվեն մայրցամաքում խոչընդոտելով վերադարձը դեպի ուժի քաղաքականություն եւ քաղաքացիական պատերազմներ:

Այժմ բացարձակապես պարզ է, որ կոնֆլիկտի մեջ խառնվելն այն բանից հետո, երբ թեւակոխվել է առճակատման շեմը, քաղաքական տեսակետից դժվար է, տնտեսականից՝ ձեռնտու չէ, իսկ ռազմական տեսակետից՝ վտանգավոր:

Այս դժվարագույն պարագայում ԵԱՀԽ-ը հատկապես արդյունավետ կարող է գործել կանխիչ միջոցառումների շրջանակներում, շնորհիվ նրա նախագահին վստահված դերի, շնորհիվ իր ազգությունների փոքրամասնությունների հարցերով գերագույն կոմիսարի բարձր ակտիվության, շնորհիվ հսկողության գործում ձեռք բերած փորձի, ինչպես նաեւ խաղաղության պահպանման խնդրի նկատմամբ իր լայնածավալ մոտեցման:

ԵԱՀԽ-ի այդ դերը ճանաչված է ՄԱԿ-ի կանոնադրության 8-րդ հոդվածում: Բոլոր տեսակի խաղաղարար նախաձեռնությունները, որոնք ստացել են համապատասխան օրինական ձեւակերպում եւ կգտնվեն եվրոպական եւ բազմակողմանի մակարդակի զգոն հսկողության տակ, պետք է կիրառվեն ամենաշահագրգռված եւ արդյունավետ կազ-

կան դասագրքերում, որը կարող է առաջացնել ագրեսիվ ազգայնամոլություն, կամ երկդիմություն, փոխարենն ընդգծելու արժանապատվության ընդհանրությունը եւ համատեղ պատասխանատվությունը:

Մեզ սպասում է դժվարին աշխատանք, ընդ որում հանգամանքները այնքան էլ բարվոք չեն: Սակայն, եթե մենք այդ գործում հաջողություն ունենանք, կապահովենք խաղաղություն եւ համագործակցություն: Եւ այն ժամանակ ԵԱՀԽ-ը արդեն կլինի ոչ թե խորհրդավոր կրճատում միջազգային կրճատումների ցանցիներում, այլ, հակառակը, կդառնա կենսական կողմնորոշիչ:

Եթե մենք ուզում ենք հիմք դնել հավերժ խաղաղության եւ այն բանին, ինչ Կանտն անվանում էր «բոլոր քաղաքակիրթ ազգերի խաղաղ դաշնություն», մենք պետք է արդեն այսօր կատարենք կոնկրետ քայլեր եվրոպական անվտանգության նոր սկզբունքների որոշման համար: Իսկ գլխավորը՝ արտահայտել եվրոպական ազգերի ընտանիքի քաղաքական կամքը եւ հրաժարվել իր դարն ապրած միակողմանի օգտագործումից: Եվրոպական միությունը, ՆԱՏՕ-ն, Արեւմտաեվրոպական միությունը, Եվրոպայի խորհուրդը՝ եվրոպական շենքի շինարարության համար անհրաժեշտ հիմքերն են: Իսկ նրա տանիքը պետք է լինի ԵԱՀԽ-ը:

ՏԱՃԱՌՈՏ

Իրանը հավաստիացնում է

ԹԵՀՐԱՆ, 13 ՅՈՒՆՎԱՐ, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Չորեքշաբթի օրն Իրանը կրկին հավաստեց իր միջուկային ծրագրի խաղաղ բնույթը: Ինչպես ԻՌՆԱ գործակալությանը տված հարցազրույցում հայտարարեց Իրանի ատոմային էներգիայի կազմակերպության պաշտոնական ներկայացուցիչը, Իրանում միջուկային զենքի մշակման վերաբերյալ ամերիկյան «Յու էՍ էՅ թուդեյ» թերթի վերջերս հրապարակած հաղորդումն «անամոթ սուտ է» եւ «իսլամական աշխարհի դեմ ԱՄՆ-ի դավադրության իրականացմանն ուղղված քայլ»:

Այդ ներկայացուցիչն ընդգծեց, որ իր երկիրը Ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալության անդամ է եւ խստիվ կատարում է այդ կազմակերպության շրջանակներում իր ստանձնած պարտավորությունները: Նա նշեց, որ ՄԱԳԱՏԷ-ն եւս ուշադրություն չի դարձնում «Թեհրանի նկատմամբ ամերիկյան թշնական քարոզչությանը», ինչը հաստատեց աշնանը ՄԱԳԱՏԷ-ի մի խումբ փորձագետների պաշտպանած զեկուցագիրը: Այդ խումբը հետազոտել էր Իրանի բոլոր ատոմային օբյեկտները եւ չէր գտել միջուկային զենքի մշակման վկայություններ:

Տեղը զիջում է հակառակորդին

Եմենի նախագահը հինգշաբթի հայտարարել է, որ պատրաստ է հանուն Եմենի խաղաղության հրաժարվել իր պաշտոնից: Ալի Աբդուլլահ Սալեհն ասել է, որ իր տեղը զիջում է իր քաղաքական հայացքների հակառակորդ, փոխնախագահ Ալի Սալեն ալ Բիզին:

ՀՈՆԿՈՆԳ

Լոնդոն-Պեկին. վերջին մրցափուլը

Ինչպես հայտնի է, 1997 թ. հունիսի 30-ին Հոնկոնգի բրիտանացի կառավարիչ Քրիս Փեթըրն այնտեղից կտանի բրիտանական դրոշը, որը «Բուրմունքի նավահանգստի» վրա ծածանվում էր 1842 թվականից: Այդ օրը տոն չի լինի Հոնկոնգում, քանի որ Չինաստանի խնամակալությանը հանձնվող բրիտանական տիրույթի ապագան բաղված է անորոշության մեջ: Հոնկոնգի 5,8 միլիոնանոց բնակչության առավել բարեկեցիկ ներկայացուցիչները կարող են տարագրվել ուրիշ երկրներ, բայց առավել մեծ թիվ են կազմում այն չինացիները, որոնք տագնապով են սպասում Չինաստանի հետ վերամիավորմանը: Հոնկոնգը՝ Հեռավոր Արեւելքում արագորեն զարգացող 4 փոքր վիշապներից մեկը, լրջորեն մտահոգված է, որ Չինաստանի կոմունիստ ղեկավարները կարող են անարդար վարվել իր հետ, չնայած որ 1984 թ., չինբրիտանական հայտարարությամբ, նախատեսվում է 50 տարի անփոփոխ պահել Հոնկոնգի տնտեսական համակարգը:

ՄԵՔՍԻԿԱ

Կառավարությունը պատրաստ է երկխոսության

Մեքսիկայի կառավարությունն ազդարարել է հնդկացի ապստամբների հետ երկխոսություն սկսելու պատրաստակամության մասին: Երկրի նախագահ Սալինասը հայտարարել է, որ մեքսիկական զորքերը երկրի հարավային Չյապաս նահանգում հնդկացի ապստամբների հետ մղվող պայքարում միակողմանի հրադադար են հաստատել: Սալինասն այդ քայլը բնորոշել է որպես հաշտության, խաղաղության եւ մարդու իրավունքները հարգելու ուղերձ: Դրանով նախագահը հրաժարվել է իր նախորդի հնդկացիների նկատմամբ վարած դաժան ռազմական քաղաքականությունից:

Ապստամբ հնդկացիները մի հայտարարությամբ պահանջել են իրենց կազմակերպության, որը կրում է դարասկզբի մեքսիկացի ապստամբ գյուղացիների ղեկավար Զապատայի անունը, ճանաչում եւ հրադադարի հաստատում, ինչպես նաեւ հնդկացի բնակչության վիճակի բարելավում: Հրադադարի հայտարարմամբ թվում է, թե ստեղծվել է բանակցությունների միջոցով խաղաղության հասնելու հնարավորություն:

ԱՐ-40

ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

փոխանցման կարգով, շուկայականից 20–30 % էժան գներով վաճառում է

1. Կարտոֆիլ՝ Երեւանում եւ Ստեփանավանում
2. Կոնյակ «Ընտիր», Երեւանի կոնյակի գործարանի արտադր[illegible]յան
3. Կոնյակ՝ 5 աստղանի, Երեւանի կոնյակի գործ[illegible]րանի արտադրության
4. Գինի պորտվեյն՝ տեղական արտադրության
5. Գարեջուր՝ բելգիական
6. Ոչխարի հոտ՝ 430 գլուխ
7. Խոշոր եղջերավոր անասուններ
8. Ավտոմեքենա ԵրԱԶ՝ 2 հատ
9. Լյումինեսցենտային լամպեր՝ ԼԲ-40, ԼԲ-20

Երեւանում կարելի է գնել նաեւ կազմ[illegible]կերպության մոսկովյան, Նիժնի Նովգորոդի, Ռոստո[illegible] մասնաճյուղերի պահեստներում պահեստավորված ապրանքներ, որոնց մասին տեղեկություններ ստանալու համար կարող եք դիմել՝ Երեւան, Կոմիտասի 49, «Ար-40» ԲԸ, հեռ. 235301, 236897, 230800

Վճարումները կարելի է կատարել կանխիկ եւ փոխանցումներով:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Հավասարությունն անհասանելի բաղձանք է բնկուզ այն պատճառով, որ մենք միշտ ձգտում ենք հավասարվել մեզնից ավելի բարձրերին»: Ես չեմ հիշում, թե ով է այս խոսքերի հեղինակը, սակայն համոզված եմ՝ ասված: Այդպիսով, արդարության եւ ազատության պայքարն իջեցնում է հասարակության ընդհանուր մակարդակը, կյանքն սկսում է անկում ապրել: «Բարձրերը», լավագույնները, ոչինչ չեն շահում: Ավելին, նրանք կորցնում են, քանի որ ստորինները ոչնչացնում են այն, ինչը նրանց համար անհասանելի է. բարձրերն իրենց ավելորդ են զգում եւ մտածում են լոկ փրկության մասին, ով ինչպես կարող է: Դա կարող է լինել ինքնամփոփում, երբ վերջանում է դեմքերիայով կամ, լավագույն դեպքում, «Որտեղի՞ց էր այդ ցավը ձեր աչքերում», հարցրեց նա ինձ, տեսնելով իմ դերակատարումը իր «Չզրկված նամակներ» ֆիլմում: Ես խաղում էի այլախոհ կնոջ դերը: Այդ դերը շատ հարազատ ու մոտիկ էր հեղինակին, ինչպես եւ՝ ինձ: Մարտն ասում է. «Մենք խաղում ենք մարդասպաններ, քանի որ շատ ենք ուզում սպանել»: Ուստի քանի որ ես ներքինով, ես էությամբ այլախոհ եմ, ապա ամեն ինչ հասկանում ես կես խոսքից եւ դերակատարումդ ստացվում է, ինչպես սեփական, արդյունքը:

Ես ներքուստ հոգնած էի այդ զգեստով: Իսկ հիմա, վերանայելով այն ամենը, ինչ կատարվեց եւ դեռ կատարվում է մեզ հետ, այս խոսքերից հետո, ի վերջո, ես այլեւս չեմ ուզում խաղալ: Համենայնդեպս 5-6 ամիսները: Դա կյանք չէր, դա ապրել չէր, ուստի նորից մեկնեցի Ֆրանսիա, որպես ազատ արվեստագետ: Եվ հիմա, փաստորեն զրոյից, ես սովորում եմ ազատության մեջ ապրել: Ես հիմա ապրում եմ: Այն ժամանակ ես ենթադրում էի կյանքը: Այն օրերը փախուստ էին կյանքից: Իսկ արվեստը, ինչ-որ չափով, մեր փրկությունն էր:

Հետաքրքիր է, ի՞նչ կմնա Հայաստանից մի քանի տարի հետո: Լավագույն մարդկանցից շատերը լքում են երկիրը, ոչ որոշ ընդմիշտ, իսկ նրանք, ովքեր մնում են, պայքարում են տարբեր ձեւերով, բառիս ուղղակի, թե փոխաբերական իմաստով: «Լավագույն տղերքը» զոհվում են Ղարաբաղում... Իսկ ի՞նչ է ներկայացնում իրենից իր լավագույն ներկայացու-

Կյանքի այս դաժան թատրոնը

Դերասանուհու մենախոսություն, օտար ափերին, հայրենիքից հեռու

ԱՆԱՀԻՏ ԹՈՓՉՅԱՆ

ֆում, ընտրում են ինքնակամ վտարանդիություն: Սակայն աշխարհը շատ ավելի դաժան է: Նրանք դեռ չգիտեն, թե առջեւում ինչ է սպասվում: «Վտարանդիությունը ինքնասպանություն է, այն հույսով, թե ցանկություն կհասնի», գրում է ժամանակակից ռուս վտարանդի գրող Դմիտրի Սավիցկին:

Սակայն «ցանկացածությունը» միշտ չէ, որ հասնում է: Հաճախ ու հույսերը սխալ են դուրս գալիս: Շատերը մնկնում են այդպես էլ ոչ մի տեղ չհասնելով: Ահա թե որն է ողբերգականը: Մարդը ոչ մի տեղ ոչ մեկին պետք չէ: Նա ամեն տեղ ավելորդ է: Եվրոպան արդեն որոշել է ոչ մեկին չփրկել: Շատ անգամ նա ձեռքից դուրս է այն «բրվածքի բարձիկը», որն ինքդ մի կերպ ճարել էիր քեզ համար: Եվ մարդն սկսում է անելանելիության մեջ ընչահեղձ լինել: Մարդը հայտնվել է երկու դաժան աշխարհների միջեւ: Երկխոսություն չկա: Նրան փոխում են, ձեր երկրում արդեն ժողովրդավարություն է, գնացեք ձեր ազատությունը այնտեղ փնտրեք: Իսկ մեր երկրում չգիտես ժողովրդին փրկես դեմոկրատիայից, թե դեմոկրատիան դեմոսից: Անհեթեթ վիճակ: Երկու աշխարհների միջեւ դիտողներ ընկնել, նշանակում է ժամանակ կորցնել: Այս վիճակից միայն արվեստագետը կարող է որոշակի օգուտ քաղել՝ դարձնելով գրականություն, ֆիլմ, թատրոն: Սակայն դա ո՞ւմ է պետք:

Մարդն ամենուր ավելորդ է: Պարզվեց, որ Եվրոպայում բազմաթիվ օտարազգի «ավելորդներ» կան: Հիմա ժամանակակից զգում են Եվրոպան: Սակայն իրենք ֆրանսիացին էլ ավելորդ են: Միայն Ֆրանսիայում չորս միլիոն անգործ մարդիկ կան:

... Ի՞նչ եմ անում ես Ֆրանսիա... Անում եմ այն, ինչը երբեք չեմ ... Ինձ համար հայտնագործում ... աշխարհը: Կրկին: Մի զարմացեք: ... հիմա ես գրեթե չեմ ապրել: ... ողջ ... հոգեւորի աշխար... Դա մի կյանք էր գրական ... մեջ, արվեստի մեջ, կյանք ... կյանքի մեջ: Ավարտված, ... լիարժեք կյանքի մեջ: Բայց ... կյանքի մեջ: Սակայն այդ ... երջանիկ էի: Այո, ես գրեթե ... սակայն երջանիկ էի: Այժմ ... ապրում էի, բայց գուցե ... Գուցե սա ... ապրում է:

Իսկ ի՞նչ է կյա... ընդհանրապես: Կյանքն ինքնին ... տեսակ մի բան է: Կյանքում ... ինչ ավելի դաժան է, ավելի ... Եվ գավը, եւ վիշտը եւ ուրիշ ... Այդ ամենը ... ավելի հաճելի է: Ինչպիսի ... ձեր դերասաններս, ողբերգություն ենք խաղում: Հիշում եմ, թե ինչպես մի անգամ, մոսկվացի բեմադրիչ Ալեքսանդր Շիրեյն ինձ հարցազրուցում ասեց. իր, ես ծիծեր ամեն աշխարհի ցավը սեփականի պես զգանայն դեռս, այսօր խաղալու ոչ մի ցանկություն չկա: Ինչ-որ բան փոխվել է մեջս, փոխվել: Հավանաբար, պետք է կանգ առնել, ձգտել:

Հիմա խաղալու խթաններ էլ չկան: Խաղում իներցիայով, լոկ այն բացատրությամբ, թե ես դերասանուհի եմ, հետաքրքիր չէ: Ես ազդակներ ունեի, եւ շատ զորեղ, երբ աշխատում էի, ստեղծում Փառանձեմ թագուհու կերպարը: Այդ կերպարը, այդ իրադրությունը, բացառիկ զուգահեռները... այդ բոլորը հայտնություն էին ինձ համար, չափազանց ոգեւորիչ, եւ ես զգում էի, որ շատ կարեւոր է այդ ամենը հասցնել հանդիսատեսին: Եվ չափազանց արդյունավետ եղավ իմ եւ հանդիսատեսի հանդիպումը: Ավելի քան քառասուն ներկայացում խաղացի Ֆրանսիայում եւ Շվեյցարիայում: Մամուլը շատ բարձր գնահատեց իմ աշխատանքը: Ինձ նույնիսկ անվանեցին «մեծ դերասանուհի»:

Հետո ես հասկացա, որ երկար մնացի Ֆրանսիայում, որ իմ իսկական հանդիսատեսը Հայաստանում է: Որ այնտեղ ինձ ավելի լավ կհասկանան եւ գուցե ես ավելի պետք կգամ նրանց: Եվ ես շտապեցի վերադառնալ Հայաստան: 91 թվականի հոկտեմբերն էր:

Սակայն, ավա՜ղ, պարզվեց, որ ես չափազանց ռոմանտիկ եմ: Իրականությունը ավելի դաժան դուրս եկավ, քան ես կարող էի պատկերացնել: Ժողովրդին հաց էր պետք, տաքություն: Իսկ արվե՞ստ... առանց արվեստի էլ կապրեին: Ֆիզիկապես անհնար էր իմ ներկայացումներն իրագործել. հոսանք չկար, ցուրտ էր, մութն ընկնում էր, եւ մարդիկ շատ դժվար էին դասատարվել իրենց տներում: Ես դժգոհ էի նույնիսկ ցուրտ դահլիճում խաղալ:

Պարզվեց, որ «հիմա», այսինքն այն ժամանակ, սակայն հիմա էլ, ես ավելորդ եմ, որպես արվեստագետ, մասնավորապես անելիք չունեմ: Ասում եմ սա առանց որեւէ դառնության, քանի որ շատ լավ հասկանում եմ, որ ոչ միայն ես, այլեւ հազարավոր ու միլիոնավոր խորհրդային մարդիկ ավելորդ էին: Ես փակվեցի սառը բնակարանում եւ անկողնում անցկացրի ցիչներից զրկված ժողովուրդը: Անգլուխ եւ անհոգի մարմի՞ն: Այդպիսի ժողովրդի հետ ինչ կուզես կանես, ինչպես ուզես, այնպես էլ կառաջնորդես:

Այդպիսի իրավիճակում եւ այդպիսի գիտակցությամբ դժվար է ինչ-որ բան ծրագրել: Առայժմ սակայն է վերադարձը: Ոչ միայն որ դու այնտեղ պետք չես ոչ մեկին: Այլ որ կարող ես խելագարվել՝ որեւէ բան դեպի լավը փոխելու, որեւէ բան ստեղծելու անզորությունից, անհնարինությունից: Չէ, ավելի լավ է խաղալ թատրոնում, քան ապրել, քան մասնակցել կյանքի այս դաժան թատրոնին:

Հիմա Հայաստանում անտառ են կտրում (ուղղակի եւ փոխաբերական իմաստով), հետեւաբար պետք է տանել լինի: Հետեւաբար մարդկային կյանքն, ըստ էության, ոչինչ չարժե: Եվ եթե այդպես է, ապա կորչում է իմաստը, թե որ ափերին պետք է ապրես եւ ինչով զբաղվես: Միեւնույն է, քո գիտելիքները, քո փորձը, ճկունությունդ ու ձիրքերդ, քո բոլոր մեծ ու փոքր արժանիքներն այսօր ոչ մեկին պետք չեն: Մտավորականի համար մնում է լոկ մարմնական կյանքը, առանց որեւէ հոգեւոր նեցուկի: Իսկ քարշենի լինել, զբաղվել միայն գոյատեւելով արվեստագետին վայել նպատակ չէ: Առանց իդեալի ապրել միեւնույն է, թե ուրեմն ապրել:

Ծրագրերը, ամենայն հավանականությամբ, պետք է ուժերս փորձեմ ֆրանսիական բեմի վրա: Առաջարկներ եղել են: Սակայն անհրաժեշտ է, որ լրջորեն կատարելագործեմ ֆրանսերենս: Ի՞նչ արած, այդպես է ստացվում իմ կյանքը: Համենայնդեպս, հետաքրքիր է սեփական ուժերը փորձել «օտար» բեմի վրա, «օտար» լեզվով: Պետք է պայքարել: Պետք է առաջ քայլել առանց հետ նայելու: Դա շատ դժվար է: Ես՝ երբեմն ընկճվում, հետ եմ նայում: Հիշողությունը շարունակ դռներ է բացում: Ականջս անցնում են դրանց շեմով, ինչպես Ալիսան Հրաշքների Աշխարհում: Մի՞թե հնարավոր է հիշողությունից հրաժարվել: Եվ գուցե լավ է, որ նա հիշողությունը, շարունակ հետս է լինելու մեծական ոտնամաններիս մեջ:

ԱԶԳԱԳԻՐ

«Պոչատ Աղվես»

Երեւանի Տիկնիկային թատրոնը հունվարի 22-ին փոքրիկ (եւ մեծ) հանդիսատեսի վայելքին է հանձնելու «Պոչատ աղվեսը» 2 գործողությամբ ներկայացումը (ըստ Հովհ. Թումանյանի համանուն հեքիաթի): Սկիզբը ժամը 12.30 եւ 14.00-ին:

Ջազ-Բարը հյուրընկալում է

Էլվինա Մակարյանը, Նունե Եսայանը, Արամ Գրիգորյանը եւ այլք՝ ցանկացողներին հրավիրում են դիտելու «Ստերեո Ստուդիայի» շոու-ծրագիրը, որ կկայանա հունվարի 15-ին, ժամը 17.30: Տոմսերը վաճառվում են Ջազ-ակումբում, ժամը 11-17-ը:

Մեծերի փունջ

Հունվարի 16-ին «Արամ Խաչատրյան» սրահում Հայաստանի ֆիլարմոնիկ նվագախումբը կներկայանա՝ Բեթհովեն՝ «Ֆիդելիո»՝ նախերգանք, Առնո Բաբաջանյան - «Հերոսական բալլադ», Անտոնին Դվորժակ՝ - «Սիմֆոնիա թիվ 7» համերգացանկով:

Եվրոպական թատրո՞ն: Այո՛

Փարիզի «Օդեոն» թատրոնն արդեն տասը տարի հավակնում է իրականացնել «Եվրոպայի թատրոն» գաղափարը: «Մենք եվրոպացիներս, կարիք ունենք խորացնելու փոխադարձ ճանաչողությունը եւ հաստատելու տարածքային-ազգագրական յուրահատկությունների առկայությունը, որ, անշուշտ, կօգնի վերակերտել Եվրոպան ոչ միայն միջպետական պայմանագրերով, այլեւ քաղաքացիների ներքին համոզվածությամբ», հոբելյանի առթիվ վարած հարցազրույցում հայտարարեց թատրոնի տնօրեն Լոփի Պասկալը:

ՌՈՔ

Բրայան Մեյ. Վերադարձ դեպի լույս

Երբ Ֆրեդի Մերկուրիի վախճանով փաստորեն դադարեց «Քուինի» գոյությունը, ապա Բրայան Մեյը՝ խմբի հին կիթառահարը, կարողացավ խելացի համառությամբ տնօրինել իր անհատական կարիերան: Իր առաջին ալբոմը՝ «Վերադարձ դեպի լույս», եւս մեկ անգամ հիշեցնում է (եթե, իհարկե, դրա անհրաժեշտություն կա), որ ռոկ երաժշտության մեջ Մեյն իրոք մնում է հանճարեղ կատարողներից մեկը, իսկ «Չափից ավելի սերը քեզ կսպանի» երգը (հուզիչ ձոն վաղամեռիկ ընկերոջը) արժեւորում է նրա կոմպոզիտորական ձիրքը:

Դեկտեմբերին Մեյն առաջին անգամ միայնակ հանդես եկավ Փարիզում, արտասովոր վայելչությամբ ելեւէջելով անցյալ հիտասկների եւ նորաստեղծ երգերի միջեւ:

ՍՈՒՐ ԱՆԿՅՈՒՆ

Ընդդիմախոսություն

ՎԱՐՍԻԺԱՆ ՆԱԼԲԱՆԴՅԱՆ

Ինքնասպանը մահվան է դատապարտում նրան, ով սպանում է: Ժամանակի եւ գլխացավանքի ինչպիսի խնայողություն արդարադատության համար:

Մարդ պարտվում է միայն այն դեպքում, երբ թշնամանում է ինքն իր հետ:

Թաղում. Գործնական հանդիպումների պատահական ժամադրավայր:

Մարդն այնքան եսասեր է, որ սիրում է նույնիսկ սեփական սխալները, չհաշված իր հիվանդությունները, որոնց մասին այնքան սրտացավ է պատմում:

Ամենաերջանիկ մահն այն է, երբ սիրտդ ճաքում է ծիծաղելուց:

Երբ չես հավատում ճշմարտությանը, նույնքան խաբված ես, որքան երբ հավատում ես ստին:

Երբ շարիքը չափի զգացում ունենա, կվերածվի բարիքի:

Երկրեւանի ստահակին ապտակելու համար ջանքերդ պետք է կրկնապատկես: Անհրաժեշտ դեպքում դա էլ չի օգնի:

Մարդ կա կշտանալուց հետո է հյուրասիրում, մարդ կա՝ ուտելուց առաջ:

Պատգամավորական կորդուս

ԱՐԱ ՎԱՀՈՒՆԻ

- Բա ասում էին, թէ մեր ընտրած պատգամավորը իր շալնը վաճառել է:
- Իսկ ի՞նչ է, չե՞ս հավատում:
- Ոչ: Անցյալ օրը հեռուստատեսությամբ նրան տեսա: Շալնն էլ էր հագուցել, բաճկոնաշարն էլ հարուսացել:
- Միամիտ, դա միակ ապրանքն է, որ ինչքան վաճառում ես, այնքան ավելանում է:

- Երեկ հեռուստատեսությամբ մի հիանալի խաղական ֆիլմ տեսա:
- Ես լույս չունեի, ինչի՞ մասին էր:
- Մի կնոջ մասին էր, որին ոչ մի կերպ չէին կարողանում շերքակալել:
- Ինչո՞ւ:
- Որովհետեւ ամբողջ ժողովրդական պատգամավորն էր:

- Այդպիսի մեկին էլ մենք ունենք, որին ոչ մի կերպ չեն կարողանում բանտ նստեցնել:

- Ի՞նչ է, նա էլ է՞ հանցանք արել:
- Ոչ: Նա անձեռնմխելի պատգամավոր է:

- Հետաքրքիր է, խորհրդարանը թողած ինչո՞ւ բակերից է աճեցվել:
- Դատելով մեր խաղաղ վիճակից, այդ բակը աճեցվել է խորհրդավոր խաղաղ բակերի հարմարանքից:

- Զարմանալի է: Այսօրվա նիստին բոլոր պատգամավորները են ներկայացել: Արդյոք չգիտե՞ս, թե ինչու:
- Այսօրվա նիստում քննարկվելու է նրանց աշխատավարձի բարձրացման հարցը:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ Մարզական

ՆՈՐ ՄՐՑԱՇՐՋԱՆ

«Արարատը» նախապատրաստվում է, բայց...

ՍՈՒՐԻՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ
Մարզական մեկնաբան

Ֆուտբոլային նոր մրցաշրջանին առաջինը սկսեց նախապատրաստվել Հայաստանի չեմպիոն ու գավաթակիր Երեւանի «Արարատը»: Եւ դա բնական է, քանի որ «Արարատը» հրավեր է ստացել Մոսկվայից մասնակցել Անկախ պետությունների համագործակցության չեմպիոնների գավաթի 2-րդ խաղարկությանը:

Հիշեցնենք, որ «Արարատը» ընդգրկված է 2-րդ խմբում, որտեղ մրցակիցները կլինեն Աշխաբադի «Կոպետ Դաղը» (Թուրքմենստան), Ռիգայի «Սկոնտոն» եւ հաշվարկից դուրս Մոսկվայի «Սպարտակը»: Ըստ խաղացանկի հունվարի 29-ին «Արարատը» պետք է մրցի «Սկոնտոյի» հետ: Ինչ խոսք նպատակը միայն ԱՊՀ-ի մրցաշարը չի. «Արարատի» համար նոր մրցաշրջանը գերհագեցած կլինի: Բացի ՀՀ 3-րդ առաջնությունից եւ գավաթի խաղարկությունից հնգիհնակավոր թիմը, ասենք բացառությամբ պետք է, մասնակցի նաեւ եվրոպական ակումբային պատասխանատու մրցաշարերից մեկին, էլ չենք խոսում, որ արարատցիներից շատերը Հայաստանի ազգային հավաքականի անդամներ են, իսկ հավաքականը ողջ տարվա գլխավոր թիմն էլ վերջապես այս տարի պաշտոնապես դուրս պետք է գա միջազգային մրցասպարեզ:

– Մարզումները սկսել ենք դեկտեմբերի 22-ից: Օրական պարապմունքները անցկացնում ենք 2 խմբով, 2-ական ժամով, ասում է «Արարատի» գլխավոր մարզիչ Արմեն Սարգսյանը եւ ավելացնում, հանրապետությունում, ցավոք, մրցաշրջանին լիարժեք պատրաստվելու ոչ մի պայման չկա: Ստիպված մարզումները անցկացնում ենք ՋԷԿ-ի մարզադահլիճում, որը միակն է Երեւանում, որը գոնե տաք ջուր ունի: Մենք շատ կուզեինք Մոսկվայի «Սպարտակի», կամ Թբիլիսիի «Դինամոյի» պես մասնակցել միջազգային մրցաշարերի, որտեղ համեմատվելու հնարավորություն ստանանք, պարզենք մեր թիմի կոչումը, թե չէ ինքնամեկուսացման մեջ գտնվելով ոչ մի լավ բանի չենք հասնի: Ուզում ենք բեկում կատարել ժամանակով ուսումնամարզական հավաք անցկացնել հանրապետությունից դուրս, բայց ֆինանսական հնարավորություններ չունենք:

– Բայց Մոսկվայի մրցաշարին էլ խոշոր գումարներ կպահանջվեն:

– Իրավ, հեռացածի մեկ տոմսի արժեքը հիմա 120 հազար ռուբլի է, գնալուցը 100 հազար: Ընդ որում Մոսկվա մեկնելու դեպքում ուզում ենք մեկ շաբաթ շուտ գնալ եւ մեկ շաբաթ էլ երկար մնալ, որպեսզի, առիթից օգտվելով, նորմալ պայմաններում ուսումնամարզական հավաք անցկացնենք: Սակայն առայժմ դեռ ֆինանսների հարցը չի լուծված եւ մեր մասնակցությունը մոսկովյան մրցաշարին խիստ կասկածելի է: Մեր միակ հույսը հովանավորներն են եւ թիմի երկրպագու առանձին անհատները: Մենք Մոսկվա պետք է մեկնենք Հայաստանի պետական դրոշով: Դա նշանակում է, որ մեծ պատասխանատվություն է դրվում մեզ վրա: Տղաները դա լավ են գիտակցում: Նրանց տրամադրությունը բարձր է եւ ամենայն լրջությամբ են պատրաստվում հեղինակավոր մրցաշարին: Բայց առանց օգնության շատ դժվար կլինի: Նրանք, ովքեր նման մեսենատություն կարող են ունենալ, տեղեկացնենք, որ մեր հաշվի համարն է. «Հայներարտբանկ», 70000002, «Արարատ» ֆուտբոլային ակումբ:

– Բայց չէ՞ որ դուք ակումբին կից ստեղծել եք կոմերցիոն գործունեության ծառայություն:

– Հայաստանում ներկա տնտեսական ճգնաժամի պայմաններում անհնար է որեւէ կոմերցիոն գործունեության մասին խոսելը:

– Անդրադառնանք թիմի նախապատրաստությանը, փոփոխություններին ու նորություններին:

– «Արարատում» հեռանկարային տղաներ են հավաքվել: Մեր նպատակը բարձրակարգ թիմ ստեղծելն է, որը հաջողությամբ ելույթ ունենա երկրում եւ պատվով հանդես գա նաեւ միջազգային մրցասպարեզներում: Դրա համար անհրաժեշտ է կայունացնել թիմի կազմը: Առայժմ հրավիրել ենք միայն 2 խաղացողի՝ կիսապաշտպան Հայկ Հարությունյանին (1974 թ. «Մալաթիա-Կիլիկիա») եւ պաշտպան Արթուր Վարդանյանին (1976 թ. «Կանաչ»): Նրանք արդեն մարզվում են արարատցիների հետ, բայց չգիտենք մերը կլինեն, թե ոչ, քանի որ իրենց ակումբների վերջնական համաձայնությունը չենք ստացել եւ տարբեր պատճառներով ձգձգվում է նրանց պայմանագրերի ստորագրությունը: Մենք ցանկություն ունեինք հրավիրել նաեւ ուրիշ խաղացողների, բայց ցավոք ֆինանսական վիճակը հնարավորություն չի տալիս վճարել թիմերի ոչ հիմնավորված փոխհատուցումները: «Արարատից» ազատել ենք միայն Արա Մարկոսյանին: Մենք չենք ուզում այդ երիտասարդ ֆուտբոլիստին անտեղի նստեցնել պահեստայինի նստարանին:

– Ինչպիսի՞ն կլինի հայկական ֆուտբոլի վիճակը:

– Ես նորից մնում եմ իմ հին կարծիքին: Հարկավոր է պարտադիր կրճատել բարձրագույն խմբի թիմերի թիվը, այն հասցնել 8-ի: Միայն այդ դեպքում ուժեղ մրցակցություն կլինի, որը կնպաստի վարպետության բարձրացմանը:

Ֆուտբոլի հանրապետական ֆեդերացիայի մարզական խորհուրդն արդեն որոշել է 10, կամ 12 թիմ թողնել մասնակցելու բարձրագույն խմբի առաջնությանը, որը կսկսի կլոչվի հաջորդ մրցաշրջանից, բայց այն դեռ պետք է հաստատի ֆեդերացիայի գործկոմը:

ԽՃԱՆԿԱՐ

Կատարինա Վիտտի վերադարձը

ԳՐԻԳՈՐ ԱՍՏՎԱԾԱՏՐՅԱՆ

Մեր սեփ. թղթ., Ֆրանսիա

Գեղասահքի օլիմպիական խաղերի կրկնակի չեմպիոնուհի, նախկին ԳԴՀ հավաքականի անդամ Կատարինա Վիտտը 5 տարվա ընդմիջումից հետո վերադարձավ սահադաշտ եւ ուզում է հանդես գալ փետրվարին Նորվեգիայի Լիլլեհամմեր քաղաքում կայանալիք ձմեռային օլիմպիական խաղերում:

Նրա վերադարձը, ցավոք, հաջող սկիզբ չունեցավ: Վերջերս Ֆրանկֆուրտի մարզահամալիրում Կատարինա Վիտտը հանդես եկավ իր նոր պարերի ծրագրով:

Բայց 28-ամյա գեղեցկուհին, որին համարում են անմնացորդ գեղասահորդուհին, 4000 հանդիսականների ներկայությամբ, որոնք մուտքի ամեն մի տոմսի համար մուծել էին 300-ական մարկ, չկարողացավ հաջող կերպով կատարել իր երազած վերադարձը: Առաջին իսկ ցատկի ժամանակ նա ընկավ սառույցին:

«Բոլոր թերթերն ու հեռուստատեսային ընկերությունները, որոնք օբյեկտիվ էին տալիս իմ վերադարձի առթիվ, ինձ ջղային վիճակի մեջ գցեցին», իր ելույթից հետո հայտարարեց Վիտտը:

«Այս կատարած գործ մակարդակի ֆիգուրաներով Վիտտը չի կարող մասնակցել օլիմպիական խաղերին» լրագրողներին հայտարարեց եվրոպայի նախկին չեմպիոն Նորբերտ Շրամմը:

80 միլիոն գերմանացիների աչքերն, այնուամենայնիվ, բեւեռվել են գեղասահքի նախկին աստղին, որոնք հարցականով սպասում են. «կկարողանա՞ արդյոք Վիտտը 5 տարվա պարապուրդից հետո նորից ուժեղագույնը ճանաչվել աշխարհում»:

Կատարինա Վիտտն իրոք մեծ կարողությունների տեր գեղասահորդուհի է եւ բացառված չէ, որ շատերի երազն իրականություն դառնի:

Սամարանչը հրավիրում է Քլինթոնին

Միջազգային օլիմպիական կոմիտեի նախագահ Խուան Անտոնիո Սամարանչը պաշտոնական հրավեր է ուղարկել ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնին ներկա գտնվելու 1996 թ. Ատլանտայում կայանալիք ամառային օլիմպիական խաղերի բացման հանդիսավոր արարողությանը:

Ի՞նչ կլինի օլիմպիադայից հետո

Դեռ Լիլլեհամմերում կայանալիք ձմեռային օլիմպիական խաղերից առաջ ձայներ են հնչում, որ օլիմպիադան Նորվեգիայի համար դարձել է անտեղի ջայլուրությունների տոն:

Տարբեր մարզական կառույցների համար ընդհանուր ծախսերը կազմել են 979 միլիոն դոլլար, նախատեսված 240 միլիոնի փոխարեն: Խանդավառությունը եւ սերը սպորտի նկատմամբ պատճառ դարձան, որպեսզի բյուջեի ծախսերի հոդվածն ավելանա 4 անգամ: Այսպես, սկզբում նախատեսված էր յծըկորդների մրցումներն անցկացնել բաց երկնքի տակ, բայց արդյունքում կառուցվեց փակ սահադաշտ, այն էլ փորված ժայռում:

Ինչ խոսք մարզակառույցները Լիլլեհամմերում առաջնակարգ են, բայց նրանց ապագան խաղերից հետո մշուշապատ է: Չէ՞ որ 24 հազար բնակչություն ունեցող քաղաքին դժվար կլինի պահպանել հսկա մարզակառույցները: Իսկ հույս փայփայել, որ զբոսաշրջիկների մեծական հոսք կլինի, խիստ կասկածելի է:

Տեղի թերթերից մեկը նամակ է ստացել, որում առաջարկվում է որպեսզի խաղերից հետո այդ կառույցները վերածվեն պահեստների:

Զրկում է մրցակցի քիթը

Ռումինիայի հավաքականի խաղացող Իոն Վլադոյուն իր երկրի առաջնության հանդիպումներից մեկում ջարդեց մրցակցի քիթը:

«Ստյաուա» թիմը, որտեղ հանդես էր գալիս կարգազանց ֆուտբոլիստը վերջ դրեց նրա պայմանագրին եւ հեռացրեց ակումբից:

ՀՈԳՍԵՐ

Հերթափոխը հասցնել նպատակին

Խնդիրն է ձմեռային մարզաձեւերի վիճակը Հայաստանում, ակամա մտածեցի, ու հարցի լիարժեք պատասխանն ստանալու նպատակով հանդիպեցի ՀՀ սպորտվարչության դահուկավազքի, բիաթլոնի եւ գեղասահքի ավագ մարզիչ, վաստակավոր մարզիչ Ռուբեն Դավթյանին:

ՅՈՒՐԻ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ

– Նախորդ տարիների համեմատ մասսայականությունը նվազել է, ասաց զրուցակիցս եւ շարունակեց, այլեւս փոքր թիվ են կազմում նաեւ անձնական նախաձեռնությամբ ակտիվ հանգիստ անցկացնելու նպատակով ձյունառատ վայրեր մեկնողները: Թեեւ, այն էլ ասեմ, որ Գյումրիում, Հրազդանում, համապատասխան կազմակերպությունները ձեռք են բերել կահույքներ, բացել են վարձույթի կետեր:

– Մեզ հայտնի է, որ «ձեր» մարզաձեւերում անվանի մարզիկներ, չունենք: Սակայն է թե առաջիկա օլիմպիադայում Լիլլեհամերում Հայաստանը պատվիրակ չի ունենա: Սակայն վիճակը հուշում է, որ հաջորդ մերձավորագույնում էլ կրկնվելու է մեզ համար տխուր փաստը:

– Հարցի առաջին մասի վերաբերյալ ձեր ունեցած տեղեկությունները ճիշտ են: Լիլլեհամերում մենք պատվիրակ չենք ունենա: Թեեւ մեր հիմնական հույսը հրազդանցի լեռնադահուկորդ Արսեն Հարությունյանն է: Նա լավ մարզավիճակում է եւ առաջիկա միջազգային խոշոր մրցաշարերում (Ֆրանսիայում, Իտալիայում) վիճարկելու է օլիմպիական ուղեգրի հարցը: Մեզ մոտ առավելապես հեռանկարային մարզիկներ եղել են: Բայց ինչ-ինչ պատճառներով, հնարավորություն չենք ունեցել նրանց դուրս բերել մեծ սպորտի ուղեծիր:

Խոստումնալից մարզիկներ այսօր էլ ունենք: Նշեմ թեկուզ եւ հրազդանցի դահուկորդներ Հակոբ Մանուկյանին, Լեոնիդ Զիկինին, ստեփանավանցի Հրաչյա Սահրադյանին, երեւանցի գեղասահորդներ Արթուր Ստեփանյանին, Լղզար Գրիգորյանին: Իսկ ահա ներկա դրությամբ հուսալի բիաթլոնիստներ չունենք: Այս պարագայում սխալ կլինի մեղադրել մարզիչներին: Նրանց գլխավորած խմբերում նույնպես խոստումնալից պատանիներ կան:

Բանն այն է, որ չկա անհրաժեշտ... մարզագույք, որը մեզ նույնի իրադարձությունների, հետեւանքով, մարզաբազաներից հավասար վեց: Իսկ նոր չունենք եւ համապատասխան զենքատեսակի առկայությունը հրատապ պահանջ է: Ընդհանրապես ձմեռային մարզաձեւերի հենակետեր են համարվում Երեւանը, Հրազդանը, Գյումրին, Աշոցքը եւ Վանաձորը:

Այդ բնակավայրերում գործող մանկապատանեկան հինգ մարզադպրոցներում, ամենայն տարիքի սկսյալներով, ընդգրկված են շուրջ 3000 մարզիկ-մարզուհիներ, նրանց նկատմամբ ուշադրություն դրսեւորելու դեպքում, ամենայն մոտ ապագայում մենք կարող ենք ունենալ բարձրակարգ մարզիկներ, նրանք կկարողանան Հայաստանի մարզական դրոշի պատիվը բարձր պահել միջազգային պատասխանատու մրցումներում եւ, ինչու չէ, նաեւ 1998 թ. ձմեռային օլիմպիադայում...

Ներկայացնում ենք մասնակիցներին

Աշխարհի գավաթ '94

Մեքսիկա

Տարածությունը 1 970 000 քառ. կմ
Բնակչությունը 85 700 000
Մայրաքաղաքը Մեխիկո
Ֆեդերացիան հիմնադրվել է 1927 թ.
Միջազգային ֆեդերացիայի անդամ է 1929 թ.
Ֆուտբոլով զբաղվում է 1 402 000 մարդ:
Ակումբների թիվը 117
Աշխարհի առաջնությանը մասնակցել է 9 անգամ (29 խաղ, 6 հաղթանակ, 6 ոչ-ոքի, 17 պարտություն, գնդակները 27-64):
Լավագույն ելույթը 1986 թ. Մեքսիկա 1/4 եզրափակիչ (Զիջել է Գերմանիայի հավաքականին 0-0 (11 մ. 1-4)
Աշխարհի 15-րդ առաջնության ընտրական փուլում ընդգրկված էր Կենտրոնական եւ Հյուսիսային Ամերիկայի ու Կարիբյան ավազանի երկրների փնջի «Ա» խմբում:

Արձանագրել է հետեւյալ արդյունքները.
Նախնական փուլ («Ա» խումբ)
Մեքսիկա-Սենտ Վինսենտ եւ Գրենադա 4-0, 11-0
Մեքսիկա-Հոնդուրաս 2-0, 1-1
Մեքսիկա-Կոստա Ռիկա 4-0, 0-2

Եզրափակիչ փուլ
Մեքսիկա-Սալվադոր 1-0, 3-1
Մեքսիկա-Հոնդուրաս 3-0, 4-1
Մեքսիկա-Կանադա 4-0, 2-1

Հավաքականի ավագ մարզիչ
Միգուել Մեխիա Բարոն

Հավաքականի կազմը.
Դարպասապահներ
Կամպոս, Նավարո
Պաշտպաններ
Կ. Սուարես, Յ. Դ. Դ. Ռամիրես, Ամբրիս, Հերերա, Տորուպիսես, Հերնանդես, Նավա, Գուտիերես
Կիսապաշտպաններ
Ռ. Ռամիրես, Պասինո, Ա. Գարսիա, Էսպանա, Ֆլորես, Գալինդո, Մունոս
Հարձակվողներ
Հ. Սանչես, Լ. Գարսիա, Ալվես, Գուսման

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ
օրակարգ

ՄԱՄՈՒԼ

Ընչահենձ մամուլին՝ օ՞դ, թե՞ հակագազ

ՌՈՒԶԱՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Երեկ ՀՌԱԿ հանրապետական վարչության նախաձեռնությամբ մամուլի եւ նրա հետ անմիջականորեն առնչվող հաստատությունների ներկայացուցիչները քննարկեցին երկրում մամուլի օրհասական վիճակը հաղթահարելու ուղիները: Ասուլիսին նախորդել էր ՀՌԱԿ հանրապետական վարչության հայտարարությունը՝ մամուլը ընչահենձ է լինում, որը տպագրվել է մեր թերթի դեկտեմբերի 31-ի համարում:

Ասուլիսում, որը վարում էր ՀՌԱԿ հանրապետական վարչության անդամ, Գ-Խ պատգամավոր Ռաֆայել Պետրոսյանը, ներկայացված էին պաշտպանության նախարարության, կառավարության, ՀՀԸ, ռուսական դեսպանության մամուլի կենտրոնները, «Նոյյան տապան», «Սնարք» լրատվական գործակալությունները, «Մայրաքաղաք» հեռուստածրագիրը, «Ազգ», «Ռեսպուբլիկա Արմենիա», «Գոլոս Արմենիի», «Արմյանսկի կոմերսանտ», «Հայաստան», «Հանրապետական», «Ազդարար», «Մեր խոսքը», «Էպոխա», «Ուրարտու», «Հայք», «Դպրություն», «Ռյա թազա» թերթերը, «Ազատություն» ռադիոկայանը, ինչպես նաեւ ՀՀ կառավարության «Պարբերական» հրատարակչական տպարանը եւ «Հայմամուլ» գործակալությունը:

Հիմնականում խնդրո առարկա դարձան տպարանային, առաքման ծախսերը, շահութահարկերը, թերթի թողարկման տեղական արտադրության կազմակերպումը եւ մասամբ՝ մամուլի գործունեությունը կարգավորող միասնական խորհրդի ստեղծումը, «պոլիգրաֆիկ» հրատարակությունների եւ պետական ու վարչական օղակների կողմից ոչ բոլոր պարբերականներին լուրեր տրամադրելու հարցերը:

Հանդիպման ընթացքում նշվեց, որ առաջիկայում համատեղ ձեռնարկելիք փաստաթուղթը, որը քննարկելու համար առաջիկա 15 օրվա ընթացքում կհրավիրվի նոր, ավելի ընդգրկուն խորհրդակցություն, ոչ թե քաղաքական կուսակցությունների, այլ մամուլի աշխատողների հայտարարություն պետք է լինի:

Առաջարկվեց ՀՀ կառավարության «Պարբերական» հրատ. տպարանի սեփականաշնորհումը (ՀՀ վարչապետն անցյալ տարի դա մերժել է), մանավանդ որ այն չի մտել չսեփականաշնորհվող ձեռնարկությունների ցանկ: Տնօրեն Վրեժ Մարկոսյանը հայտնեց, թե այդ դեպքում տպարանի կյանքը կարող է մի քիչ ավելի երկարաձգվել: Տպարանն ունի օրական 4,5 մլն ռուբլու ծախս, իսկ արտադրության մեջ ներդրվող նյութերի 99 տոկոսը բերվում է Ռուսաստանից՝ ռուսական ռուբլով:

Առաջարկվեց նաեւ ալյումինի տեղական արտադրությունը բարելավելով, պահպանել ալյումինե ֆորմաների թողարկումը: Մոսկվայում գնվող մեկ ֆորման արժե 25-30 հազ. ռուբլի, իսկ մեկ լրագրի համար պահանջվում է երկու ֆորմա: Քննարկվեց Երեւանի թղթի վերամշակման գործարանում լրագրային թղթի արտադրություն ստեղծելու հարցը: Ռուսաստանից բերվող թղթի մեկ կգ-ն արժե 730 ռուսական ռուբլի՝ ավելացրած 20 տոկոս մաքս: Ակնարկվեց գործարան-տպարան ունենալու մասին:

«Գոլոս Արմենիի» թերթի խմբագրի տեղակալ Վիգեն Սարգսյանը նշեց, որ պետությունը հստակ քաղաքականություն չի վարում մամուլի հանդեպ: Սակայն եթե հաշվի առնենք, որ ֆինանսատնտեսական անտարբերությանը (անուղղակի ճնշմանը) եւ աստիճանական հրավիրյալ Գ-Խ մամուլի եւ լրատվական միջոցների հարցերի հանձնաժողովի նախագահի, մամուլի կոմիտեի նախագահի չներկայանալուն կարելի է ուրույն գնահատական տալ, ապա պետությունը մամուլի հանդեպ բավական հստակ քաղաքականություն է վարում:

«Օդը» քաղաքական հասկացություն է, «հակագազը»՝ տնտեսական: Ընտրե՛ք:

ԲՈՐՍԱ

Հայաստանում վալյուտային շուկան առաջին հաստատուն քայլերն է անում

ՄԱՐԳԱՐ ՄԱՆԼԵՅԱՆ

Ինչպես եւ հայտարարվել էր վաղօրոք, հունվարի 14-ին կայացան Երեւանի ֆոնդային բորսայի միջբանկային եւ երկրորդ փորձնական բաց աճուրդները:

Միջբանկային աճուրդը, որը բորսայի նախագահ Սեդրակ Սեդրակյանի բնորոշմամբ ընթացավ շատ թույլ, ցույց տվեց մի բան, որ թեեւ երեւույթի կարեւորությունը մեր բանկիրների կողմից չի ընկալվում ամբողջ լրջությամբ, այդուհանդերձ Հայաստանում վալյուտային շուկան անում է իր առաջին եւ հաստատուն քայլերը: Ի դեպ, այս հանգամանքը մատնանշեց նաեւ Մոսկվայի միջբանկային վալյուտային բորսայի գլխավոր տնօրեն Զախարովը, որը ներկա էր Երեւանի ֆոնդային երկու աճուրդներին էլ, եւ որը վերջում պատասխանեց միջբանկայինի մասնակիցների հարցերին:

Մեծ կոմերցիոն գաղտնիքներ բացած չեմ լինի, եթե տեղեկացնեմ, որ միջբանկային աճուրդի մասնակիցներից միայն չորսը (թիվ 3, 8, 18 եւ 50) հետուցան բորսային գնումներ կատարած: Թեեւ գաղտնի է պահվում մասնակիցների ով լինելը, իրազեկ աղբյուրներից հաջողվեց պարզել, որ ամենաակտիվ գնորդներից մեկը «Նոյ» բանկն էր, մյուսը՝ «Ինկոմ» (մեկը դոլարը «հավաքեց», մյուսը՝ ռուսական ռուբլի):

Աճուրդի հանված լոտերը՝ վարկային 500 հազար եւ 250 հազար ռեսուրսներ դրամով (միջբանկային տոկոսաչափը՝ 15) գնվեցին: Իրենց տերերին գտան եւ դոլարները եւ ռուսական ռուբլիները (բացառությամբ մեկ լոտից՝ առաջարկից՝ 3 մլն. ռուսական ռուբլի, որն ի դեպ փոխադրվեց հաջորդ, ազատ աճուրդ, այնտեղ էլ չվաճառվեց ու հանվեց աճուրդից): Աճուրդի էին հանվել նաեւ Երեւանի ֆոնդային բորսայի բաժնետոմսերը՝ 3000 դրամ մեկնարկային գնով: Առավելագույն գինը, որով գնվեց այս արժեթղթի միավորը՝ 3050 դրամ էր:

Ի տարբերություն միջբանկայինի, սրան հաջորդած երկրորդ փորձնական բաց աճուրդը համեմատաբար աշխույժ անցավ: Վաճառվեցին դրամով ներկայացված 2 վարկային ռեսուրսները (500000 եւ 250000), երկուսն էլ մեկնարկային տոկոսային կրկնապատկված չափով: Իբրեւ վարկ առաջարկված ԱՄՆ-ի դոլարներից (ընդամենը 26500) վաճառվեց 13,5 հազարը, այն էլ բացառապես կանխիկը. անկանխիկը մնաց չպահանջված: Իսկ վաճառքի հանված 92500 ԱՄՆ-ի դոլարները (ոչ վարկ) գնվեցին, ինչպես ասում են, գրեթե անմնացորդ: Այդ «մնացորդը»՝ միավորը 120 դրամով առաջարկվող 7000 դոլարն էր: Ազատ աճուրդի ժամանակ վաճառված դոլարի նվազագույն գինը 85 դրամ էր (անկանխիկ), առավելագույնը՝ 105 (կանխիկ):

Ինչպես անմնացորդ վաճառվեց 65 մլն. կանխիկ ռուսական ռուբլին, նվազագույնը 70 դրամով (1000-ի դիմաց), առավելագույնը՝ 72:

Արժեթղթեր բաժնով 3000 դրամ մեկնարկային գնով վաճառքի հանված ԵՖԲ-ի 105 բաժնետոմսերից չիրացվեցին 25-ը: Առավելագույն արժեքը մեկ արժեթղթի համար աճուրդում գրանցվեց 3200 դրամ:

Երկու աճուրդների ժամանակ էլ «Պետական բոները» հայտ էր ներկայացրել միավորը 90 դրամով 50 հազար ԱՄՆ դոլար գնելու համար: Երկու դեպքում էլ հայտը մնաց չբավարարված: Մնում է ավելացնել, որ ֆինանսական ռեսուրսների վաճառքի հանողներն էին «Հայդեսառ բանկբոները», «Ֆինանս-սերվիսը», «Կապբոները», «Պետական բոները» եւ Երեւանի ֆոնդային բորսա բաժնետիրական ընկերությունը:

Հաջորդ աճուրդը կլինի հունվարի 28-ին: ■

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Թուրքական զորքերը Հայաստանի մերձակայքում

Մեր թերթի նախորդ համարում տեղեկացրել էինք, որ թուրքական պաշտոնական աղբյուրների համաձայն Թուրքիայի հարավ-արեւելքում շարունակվում են մարտերը կառավարական զորքերի եւ քուրդ ապստամբների միջեւ, որոնց հետեւանքով միայն այս տարի զոհվել է առնվազն 100 մարդ: Ընդ որում, թուրքական բանակը քուրդ ապստամբներին ճնշելու նպատակով (կամ պատրվակով) զորաշարժեր է կատարում անմիջապես Հայաստանի սահմանների մերձակայքում: Իհարկե, Թուրքիայի արեւելքում մարտական գործողությունները նորություն չեն, սակայն տարակուսանք է հարուցում այն հանգամանքը, որ որքան ղարաբաղյան ճակատներում իրադրությունը սրվում է, այնքան թուրքական զորքերը մոտենում են Հայաստանի սահմանին: Այդպես եղավ նաեւ մի քանի ամիս առաջ՝ սեպտեմբերի սկզբին, երբ թուրքական բանակի եւ քուրդ ապստամբների միջեւ մարտերն ընթանում էին Արարատի արեւելյան լանջերին, այսինքն շատ մոտ թուրք-նախիջեւանյան սահմանի մի քանի կիլոմետրանոց հատվածին: Այն ժամանակ դրան զուգահեռ Թուրքիայի իշխանությունները սկսեցին աղմուկ բարձրացնել, թե իբր տեղեկություններ կան, ըստ որոնց Հայաստանի տարածքում կան PKK-ի ճամբարներ: Այն ժամանակ Հայաստանի իշխանությունները պաշտոնապես հայտարարեցին, որ մեր տարածքում նման ճամբարներ չկան: Եւ այնուամենայնիվ մտահոգիչ է, որ երբ ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորմանն ուղղված միջազգային միջնորդական ջանքերն ակտիվանում են (որոնց, ի դեպ, Թուրքիան զարմանալիորեն չի էլ փորձում մասնակցել), թուրքական իշխանությունները փորձում են ցույց տալ իրենց ներկայությունը՝ մարտական գործողություններ ծավալելով Հայաստանի սահմանների մատույցներում: Ա. Բ.

Հայաստանը հրաժարվում է գազի՞ց

ԵՐԵՎԱՆ, 14 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՍՆԱՐՔ: Արդեն մոտ մեկ ամիս է, ինչ Հայաստանը գազ չի ստանում: Վրաստանի Մառնեուլի շրջանում գազամուղի մի շարք պայթեցումների հետեւանքով այն հայտնվել է այնպիսի վիճակում, որ մասնագետների կարծիքով վերականգնման համար հարկավոր է մի քանի ամիս: Վերջին երկու ամսում գազամուղի Մառնեուլի հատվածում կատարվել է 10-ից ավելի դիվերսիոն քայլ: Ինչպես հայտնի դարձավ Հայաստանի անվտանգության ծառայություններին մոտիկ կանգնած աղբյուրներից, փորձագետների գնահատումների համաձայն, պայթեցումների մոտ 50 տոկոսը կատարել են ադրբեջանցիները, 40 տոկոսը՝ վրացիները, իսկ 10 տոկոսը՝ մաֆիական կառույցները, այդ թվում նաեւ Հայաստանից:

Վերջին ժամանակներս այդ գազամուղը դիտորդների կարծիքով, վերածվել է Հայաստանի վրա քաղաքական ճնշում գործադրելու միջոցի: Այս կապակցությամբ որոշ մասնագետներ գտնում են, որ Հայաստանը պետք է առհասարակ հրաժարվի թուրքմենական գազից: Ենթադրվում է Իրան-Հայաստան խողովակաշարի կառուցումն սկսել այս տարի:

Երեկ գազամուղի վերանորոգման հետ կապված խնդիրների հետագա կարգավորման նպատակով Թբիլիսի մեկնեց «Հայգազարդի» տնօրեն Ռոլանդ Ադոնցը: Քանի որ հսկայական աշխատանք ու բավական երկար ժամանակ է անհրաժեշտ գազամուղի վերջին պայթյունի հետեւանքները վերացնելու համար, չի բացառվում, որ մինչեւ հիմնական գազամուղի վերանորոգելը գազամատակարարումը Հայաստան վերականգնվի նոր ժամանակավոր պահեստային գազամուղով:

ՆՇԱՆԱԿՈՒՄ

Պրոֆեսիոնալ դիվանագետը՝ ՀՀ հավատարմատար Փարիզում

Ֆրանսիայում Հայաստանի Հանրապետության գործերի հավատարմատար է նշանակված Աշոտ Մելիք-Շահնազարովը: 62-ամյա այդ պրոֆեսիոնալ դիվանագետը կփոխարինի Վահան Տեր-Ղեւոնդյանին, որը, ըստ երեւույթին, կշարունակի իր աշխատանքը Փարիզի հայկական դեսպանատանը՝ այլ կարգավիճակով:

Ա. Մելիք-Շահնազարովը ծնվել է Թբիլիսիում, ավարտել Մոսկվայի միջազգային հարաբերությունների պետական ինստիտուտը: 1958 թ. սկսած աշխատել է ԽՍՀՄ արտաքին գործերի գերատեսչությունում, պաշտոնավարել արտասահմանյան տարբեր երկրներում՝ Գվինեա, Կոնգո: 1969-71 թթ. ուսանել է ԽՍՀՄ ԱԳՆ դիվանագիտական բարձրագույն դպրոցում, որն ավարտելուց հետո եղել է ԽՍՀՄ ԱԳՆ ընդհանուր միջազգային հիմնահարցերի վարչության առաջին քարտուղար, խորհրդական: 1978-81 թթ.՝ ԽՍՀՄ ԱԳՆ մամուլի բաժնի խորհրդական, մասնագետ: 1982 թ. ավարտելով ԽՍՀՄ ԱԳՆ դիվանագիտական ակադեմիային առընթեր ղեկավար դիվանագիտական աշխատողների դասընթացները, մեկնում է Պնոմ Պեն, ուր աշխատում է որպես ԽՍՀՄ դեսպանության խորհրդական: 1988-91 թթ. ԽՍՀՄ ԱԳՆ գնահատականների ու պլանավորման վարչության մասնագետ, Մալիում ԽՍՀՄ դեսպանության խորհրդական դեսպանորդ: Ունի 2-րդ կարգի արտակարգ ու լիազոր դեսպանորդի դիվանագիտական աստիճան, որը 1989 թ. շնորհել է ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի նախագահությունը:

Աշոտ Մելիք-Շահնազարովը խորհրդային բարձրաստիճան այն սակավաթիվ դիվանագետներից է, որոնք 1991 թվականին արձագանքեցին Հայաստանի Հանրապետության ԱԳՆ կոչին՝ օգնել մայր հայրենիքին ինքնուրույն դիվանագիտական ծառայության կայացմանը: 1991 թ. ի վեր եղել է ԱԳՆ ԱՊՀ երկրների բաժնի խորհրդական, ԱԳՆ ներկայացուցիչ Մոսկվայում, այնուհետեւ՝ ՀՀ արտգործնախարարի խորհրդական:

Աշոտ Մելիք-Շահնազարովն ամուսնացած է, 3 երեխաների հայր: Տիրապետում է ֆրանսերեն, իտալերեն, իսպաներեն, անգլերեն եւ պորտուգալերեն լեզուներին: Նրա գրչին են պատկանում «Օլիմպիական չեմպիոնը Արտաշատից» եւ այլ գրքեր:

Տ. Լ.

ՀԱՅ-ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՖԻՐՄԱ
IMAC

Դուք բեռներ ունեք եւ ուզում եք տեղափոխել ԱՊՀ երկրներ կամ արտասահմա՞ն: Խնդիր չէ:
Վերցրեք լսափողը եւ զանգահարեք
52-97-40 կամ 52-99-83

Հայ-իտալական «IMAC» ֆիրման երաշխավորում է.
■ Ձեր բեռների տեղափոխում ցանկացած ուղղությամբ ամենասեղմ ժամկետում:
■ Մեր ծառայությունները մատուցվում են անհամեմատ ցածր գներով:
■ Վճարման ձեւը որոշում եք դուք:

Մեր ֆիրմայի Ստավրոպոլի բազային օդակայանը կապահովի Ձեր բեռների պահեստավորումն ու պահպանվածությունը:
Բեռնատեղափոխումները «ԻԼ-76» ինքնաթիռով
Ուղեւորների չվերթները «ԱՆ-24» ինքնաթիռով

Ուղիղ չվերթներ.
Երեւան-Ստավրոպոլ-Երեւան
Երեւան-Վոլգոգրադ-Երեւան
Երեւան-Աստրախան-Երեւան

Դուք ֆաքս ունե՞ք. գրեք մեր համարը՝ 56-15-48
Նախընտրում եք փո՞ստը: Ահա մեր հասցեն. 375009, Իսահակյան 28 P. S. Գուցե Ձեզ անհրաժեշտ է ձեռք բերել սննդամթերք: Մեր ֆիրման կօգնի նաեւ այդ հարցում:

Սպասում ենք Ձեր պատվերներին
Դրանց կատարման հստակությունն ու ճշգրտությունը
երաշխավորում ենք
Ձեր վստահելի գործընկերն է «IMAC» ֆիրման

ՀՀ կառավարության «Պարբերական» հրատ. տպարան, Երեւան 23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 85. Դասիչ 69149. Տպաքանակ 15 000. Պատուէր 1672 Ստորագրված է տպագրության՝ 14. 01. 1994 Գինը՝ 100 ռուբլի

digitised by A.R.A.R.@